

DENİZ KÜSTÜ (1978)

YAŞAR KEMAL (1923 – 2015)

Genel Bakış

1951 yılından itibaren İstanbul'da yaşamaya başlamış olan Kemal, *Al Gözüm Seyreyle Salih* adlı romanından sonra *Deniz Küstü* romanını yazarak, özellikle Anadolu'dan İstanbul'a gelmiş olan insanların hikayelerinden ve deneyimlerinden esinlenerek, İstanbulluların umutlarına ve içine düşmüş oldukları yabancılığa ışık tutmuştur. Yazarlığının yanında usta bir röportajcı da olan Kemal, özellikle İstanbul'daki balıkçılarla, sokak çocuklarıyla ve Anadolu'dan gelip yeni bir hayat kurma arayışında olan insanlarla sayısız röportaj yapmıştır. Yaşar Kemal'in *Deniz Küstü* adlı romanını oluştururken *Denizler Kurudu*, *Görülmemiş Lüfer Akını* ve *Ambar Yolcularıyla Seyahat* başlıklı röportajlarından oldukça faydalandığı görülmektedir. Sait Faik Abasıyanık'la sıkı bir dostluğu olan yazar, zaman zaman İstanbul'la ilgili bir anlatı oluştururken onun yazınsal biçiminden ve içeriğinden esinlenmiştir. *Deniz Küstü* ilk defa, Abidin Dino'nun çizimleriyle birlikte *Milliyet* gazetesinde tefrika edilmiştir. Aynı yıl içinde kitap halinde de yayımlanmıştır. Selim Balıkçı ve Zeynel adlı başkarakterlerin odaklandığı ilerleyen anlatıda, İstanbul insanının içine düşmüş olduğu yozlaşmanın ve yabancılığın her açıdan İstanbul'un kendisine de yansıdığı görülür. Bireyciliğin ve anamalcılığın oldukça baskınlaştığı bir dönemde toplum bütün kutsallarını yitirmeye başlamıştır. Fakat Yaşar Kemal'in romanlarında, hayat olduğu sürece daima umut da vardır.

Özet

İstanbul'un Menekşe mahallesinde yaşayan Zeynel bir gün, bölgenin namı kabadayılardan biri olan İhsan'ı öldürür. Menekşe halkının çoğu Zeynel'e çok eziyet etmiştir. Zeynel de korktuğu insanları vurmaya başlamıştır. Ona karşı iyi davranan tek insan olan Selim Balıkçı Zeynel'e tokat atar ve yüzüne tükürür. Bundan dolayı Menekşeliler Selim Balıkçı'nın Zeynel tarafından öldürüleceğini düşünürler. Zeynel ve polisler arasında uzun soluklu bir kedi fare oyunu başlar. Sirkeci'nin sokaklarında yaşayan Zeynel'in en yakın arkadaşı Hüseyin Huri, polislerle işbirliği yaparak Zeynel'i saklanabileceği yerlerde arar. Bir banka da soyan Zeynel, çaldığı paralarla birlikte sürekli kaçırmaktadır. Dursun Kemal adlı bir çocukla tanışır ve onun evinde bir süre saklanır. Zeynel ve Dursun Kemal'in annesi Zühre Paşalı arasında birkaç defa cinsel ilişki yaşanır. Fakat Dursun Kemal'in babası Zeynel'in kendi evlerinde saklandığını öğrendiğinde Zühre'yi öldürür. Suçu Zeynel'in üzerine atar. Zeynel Çelik'in işlemiş olduğu suçlar her gün gazetelerin baş sayfasında yayımlanır. Fakat iddia edilen suçların hiçbirini Zeynel işlememiştir. Emniyet müdürlüğü tarafından Zeynel için vur emri çıkarılır. Artık Zeynel İstanbul'u terk etmek zorundadır. Uzunyaylalı bir Çerkez olan Selim Balıkçı, balık avlayarak hayatını kazanmaktadır. Askerlik görevi sırasında Ağrı Dağı'ndaki bir Kürt isyanında çarpışmış ve vurulduğu için Cerrahpaşa Hastanesi'ne getirilmiştir. Hastanede tanışmış olduğu sarışın bir hemşireye aşık olan Selim Balıkçı onunla evlenmeye niyetlidir. Kazandığı her kuruşu biriktirerek Halim Bey'in Çengelköy'deki arsasını almak istemektedir. Arsaya bir köşk yaptırıp sarışın hemşireyle evlenmeyi hayal etmektedir. Marmara Denizi'nde aşırı avlanma ve yunus yağı ticareti yüzünden balıklar neredeyse tükenme aşamasına gelmişlerdir. Siyah benli bir yunusla arkadaşlık eden Selim Balıkçı onu kurtarmaya çalışır fakat yunus balığı Kel Dursun tarafından öldürülür. Onun ölümünün ardından Selim Balıkçı derin bir karamsarlığa kapılır. Marmara Denizi'ndeki bütün balıkların bir gün çekip gideceklerini düşünür. Selim Balıkçı'yla ilgili Menekşe'de birçok dedikodu dolanmaktadır. Onun yunus balığıyla bir aşk yaşadığı ve yunus balığının aslında sarışın bir denizkızı olduğu konuşulur. Bir gün Zeynel, Selim Balıkçı'dan kendisini Limni Adası'na götürmesini ister. Selim Balıkçı yolculuk sırasında Zeynel'i öldürür ve onun bütün parasını alarak Florya'da bir arsa alıp hayalini kurduğu köşkü yaptırır. Fakat Selim Balıkçı bir gün tekneyle denize açıldığında vurulur. Götürüldüğü hastaneden koşarak kaçır. Aşık olduğu sarışın hemşireyi Hilton Oteli'nden çıkarken görmüştür. O günden sonra Selim Balıkçı cinnet geçirme noktasına gelir. Konserve balık işine giren Halim Bey, Selim Balıkçı'dan kendisi için çalışmasını ister. Bütün Marmara Denizi'ni talan etmiş olan Halim Bey, Selim Balıkçı tarafından öldürülür. Ardından denize açılır ve yıllardır görmediği yunus balıklarıyla yeniden karşılaşır.

Kişiler

Selim Balıkçı Uzunyaylalı bir Çerkez olan karakterin ailesi at yetiştiriciliği ve çiftçilik yapmaktadır. Askerlik görevi sırasında Ağrı Dağı'nda isyancı Kürtlere karşı çarpışmış ve vurulduğu için Cerrahpaşa Hastanesi'ne getirilmiştir. Kendisiyle ilgilenen sarışın hemşireye aşık olan Selim Balıkçı artık onun için yaşamaya başlar. Bir süre faytonculuk yaptıktan sonra balıkçı olur ve Çengelköy'de beğendiği arsayı satın alabilmek için kazandığı her kuruşu biriktirmektedir. Hayalini kurduğu arsayı almak ve köşkü yaptırmak için gece gündüz çalışmaktadır. Selim Balıkçı işini tutkuyla yapmaktadır. Marmara Denizi'ndeki siyah benli bir yunusla arkadaşlık etmektedir ve onun bütün familyasını tanımaktadır. Selim Balıkçı'nın hayvanlarla arası çok iyi olsa da insanlarla arası hiç iyi değildir. Menekşe'de yalnızca anlaticıyla ve Zeynel'le konuşmaktadır. Onu seven insanlar olduğu gibi ondan nefret eden insanlar da vardır. Selim Balıkçı, insanlardan pek hoşlanmıyor olsa da onlara çok iyiliği dokunmuştur. Fakat zaman zaman oldukça vahşi de olabilmektedir.

Zeynel Çelik Rizeli olduğunu söyleyen karakter, küçük yaşlarda bütün ailesini kan davası yüzünden kaybetmiştir. Trabzon'dan kalkan bir gemiye binerek Menekşe'ye gelir ve eski bir komşusu olan Laz Refik'in evine sığınır. Yaşadığı travmadan dolayı onlu yaşlarına kadar oldukça ürkek ve korkak bir ruh halinde olan Zeynel, daha sonra bütün kavgaların içinde yer almaya başlar. Menekşe'de birçok işe girip çıkmış olan Zeynel'i herkes kullanmış ve ona eziyet etmiştir. Menekşe'de en çok korktuğu kişi olan İhsan'ı öldüren Zeynel, o günden sonra polisle kedi fare oyunu oynamaya başlar. Zeynel, İstanbul'un sokaklarında yaşayan çocukların tipleştirilmiş halidir. Bir banka soyduktan sonra parasıyla kıyafetler ve oyuncaklar satın alır. Fakat başını sokabileceği sıcak bir evi hiçbir zaman olmaz ve oradan oraya savrulur. On beş yaşında Çelik soyadını almış olan Zeynel hakkında her gün yeni suç haberleri çıkar. Ondan korkan Menekşeliler mahalleyi terk eder. En sonunda İstanbul'da öldürüleceğini anlayan Zeynel, Almanya'ya gidip çalışmaya karar verir.

Halim Bey Veziroğlu Silah, eroin ve esrar kaçakçılığı, arsa alıp satma ve insan öldürme gibi yasa dışı işler yaparak İstanbul'un en zengin isimlerinden biri haline gelmiş olan Halim Bey, anlatının en kötücül karakteridir. Siyasi partilere büyük paralar akıtan karakter daha sonra onlardan yapmış olduğu yardımların karşılığını alır. Büyük kar getiren işler hep ona verilir ve kendisiyle uğraşan komiserler ve savcılar ya sürgün edilir ya da işten atılır. İstanbul'daki yunus yağı ticaretinin en büyük hissedarlarından bir tanesidir. Anlatıda talanın, sömürünün, yozlaşmanın ve acımasızlığın en güçlü temsilcisidir. Yıllar öncesinden İstanbul'daki en değerli arsaları satın alan Halim Bey, fabrikalar ve çiftlikler kurar. Menekşe'ye lüks bir otel yaptırmak istediği için mahalleyi savaş alanı çevirerek insanların oradan kaçmasını sağlar. Son olarak konserve balık işine girer ve Selim Balıkçı'yı yanında çalıştırmak ister.

Dursun Kemal Alceylan Balık tutarken Zeynel'le tanışır. Zeynel'i evinde saklar ve ona polislerden kaçması için yardım eder. Dursun'un babası Zühre'yi öldürdükten sonra Zeynel'in peşine takılır ve birbirlerine kardeşlik ederler. Anlatıda en çok üzerinde durulan karakterlerden bir tanesidir.

Anlaticı Sahip olduğu bütün niteliklerle yazarı temsil etmektedir. Selim Balıkçı'yla samimi bir dostluk kurar. Olayların anlatımında ve aydınlatılmasında önemli bir rol oynar fakat anlatıdaki etkinliği oldukça azdır.

Topal Hasan Zeynel'in ve Selim Balıkçı'nın en yakın dostlarından biridir. Çevreyi ve denizi çok sever. Yakalamış olduğu çok küçük ya da çok büyük balıkları denize geri bırakır. Zeynel'e Limni Adası'na kaçması için yardım eder.

Zühre Paşalı Dursun Kemal Alceylan'ın annesi olan kadın karakter, Zeynel'e aşık olur ve onunla cinsel ilişkiye girer. Zeynel'in polislerden kaçmasına ve saklanmasına yardımcı olur. Fakat eşi, Zeynel Çelik'in kendi evinde saklandığını öğrendiğinde Zühre'yi öldürür. Zühre'nin ölüm haberi günlerce gazetelerin baş sayfalarında haber yapılır.

Hüseyin Huri Zeynel'in sokakta beraber kaldığı ve birlikte birçok iş yaptığı arkadaşlarından biridir. Geçmişte birisini öldürmüş ve hapis yatmıştır. İhsan'ın öldürülmesinin ardından Zeynel'in yakalanması için polislere yardım eder.

Anlatıda önemli rolleri olan diğer karakterlerin isimleri şunlardır: Kör Mustafa, Kel Dursun Reis, İhsan, Ahmet, Sarışın Hemşire, Süleyman vd.

Öykü

Zeynel'in İhsan'ı Öldürmesi

Menekşe'deki bir kahvehaneye elinde tabancayla giren Zeynel İhsan'ın üzerine birkaç el ateş eder. İlk kurşunu yiyen İhsan acıyla bağırır. Selim Balıkçı, İhsan'a ateş eden Zeynel'in üzerine atlar ve elindeki tabancayı alıp uzak bir yere atar. Selim Balıkçı Zeynel'in elindeki tabancayı alıp fırlattıktan sonra kanlar içinde yatan İhsan'a bakar. İhsan ölmüştür. Selim Balıkçı Zeynel'in yüzüne birkaç kez tükürdükten sonra ona tokat atar. Zeynel korkudan donup kalmıştır. Selim Balıkçı yerde yatan İhsan'ın ölüp ölmediğini kontrol eder. Ardından Selim Balıkçı kahvehaneyi terk ederek Florya sahiline doğru yürür. Zeynel kahvehanede oturan herkese teker teker sitem eder. İhsan'ın ölmeyi hak ettiğini ve bunu uzun zaman önce yapması gerektiğini söyler. Zeynel elindeki tabancayla Süleyman'a döner. Süleyman oldukça iri cüsseli bir balıkçıdır. Menekşe'de külhanbeyi gibi dolaşmaktadır. Zeynel Süleyman'a eğer cesareti varsa yeniden kabadayılık yapmasını söyleyip tabancanın namlusunu onun suratına dayar. Zeynel İhsan'dan çok çekmiştir. Artık dayanacak gücü kalmamış olan Zeynel son çare olarak İhsan'ı öldürmüştür. Zeynel anlatıcıyla konuşur. Ona haklı olup olmadığını sorar. Anlatıcı ona herhangi bir yanıt vermez. Zeynel her şeyi göze almış ve tedarikli gelmiştir. Cepleri mermiyle doludur. Gerekirse polisle de çatışacaktır. Selim Balıkçı'nın kahvehaneye geri dönmesiyle birlikte Zeynel kaçır. Selim Balıkçı tekneden silahını almaya gitmiş fakat hiç kurşun bulamamıştır. Eğer bir kurşunu olsaydı Zeynel'i vurabileceğini söyler.

Menekşelilerin Fesatçılığı

Akşam saat beşte polisler olay yerine soruşturma için gelirler. Ertesi gün cenaze töreni yapılır ve bütün Menekşeliler törene katılırlar. Yalnızca Remzi cenaze törenine gelmemiştir. İhsan'ın ölmeyi hak ettiğini söyler. Menekşeliler kahvehanede oturmaktadırlar. Hiç kimsenin ağzını bıçak açmaz. Selim Balıkçı derin düşüncelere dalmıştır. Zaten neredeyse hiç konuşmayan bir karakterdir. Selim Balıkçı yalnızca, samimiyetine ve iyi niyetine güvendiği anlatıcıyla zaman zaman sohbet etmektedir. Selim Balıkçı kahvehaneden ayrıldığında Menekşeliler onun arkasından dedikodu yapmaya başlarlar. Süleyman ve İbo Efendi, İhsan'ı asıl öldüren kişinin Selim Balıkçı olduğunu söylerler. Kahvehanedeki birçok kişi cinayeti Selim Balıkçı'nın üzerine atmaktadır. Her nedense onu hiç kimse sevmemektedir. Selim Balıkçı'nın korkak ve cimri olduğuna yönelik birçok şey söylenir. Bazıları söylenenlere hak verirken bazıları da Selim Balıkçı'ya haksızlık yapıldığını, onun namuslu ve dürüst bir insan olduğunu söylerler. Kahvehanedeki bazı kişiler Zeynel'in Selim Balıkçı'yı öldüreceğini düşünürler. Selim Balıkçı yeniden kahvehaneye gelip hızlıca bir çay içer. Onun gelmesiyle birlikte arkasından yapılan dedikodular bıçak gibi kesilir. Selim Balıkçı o akşam tabancasında mermi olmadığı için üzgündür. Olayın yaşandığı günden sonra anlatıcı evinden çıkmaz olmuş ve derin düşüncelere dalmıştır. Kendisinin bir adada olduğunu düşünür. Bu ada, insanın doğayla barışık olduğu ve herkesin birbirine yardım ettiği bir adadır. Menekşe'nin böyle bir ada olduğunu hayal eder. Anlatıcı, insanların neden birbirlerinin kuyusunu kazdıklarına anlam veremez. Menekşeliler Selim Balıkçı'yı çok yormuşlardır. Semtliilerin ikiyüzlülüğünden bıkmış olan Selim Balıkçı kendi kabuğuna çekilmiştir. Anlatıcı onun ne durumda olduğunu merak eder. Mahmut, anlatıcının evine gelir. Mahmut, anlatıcının ona küskün olduğunu anlar. Selim Balıkçı'nın arkasından söylemiş olduğu şeyler anlatıcıyı rahatsız etmiştir. Mahmut Selim Balıkçı'nın bir korkak olduğunu söyler. Anlatıcı da yeryüzündeki bütün insanların korkak olduğunu ve bütün kötülüklerinden bundan kaynaklandığını söyler. Mahmut, Selim Balıkçı'nın arkasından söylemiş olduğu şeylerden pişman olur ve bundan sonra kahvehanede onun arkasından hiçbir şey söylememeye karar verir. Anlatıcı Selim Balıkçı'yı ziyaret eder. Selim Balıkçı ilerdeki adanın yakınlarında yunusların dolaştığını ve onların kaçak bir şekilde avlandıklarını söyler. Selim Balıkçı bundan dolayı çok üzgündür. Anlatıcı kaçak avlanmanın yasaklanmasını diler. Selim Balıkçı da öyle olmasını diler fakat ona göre insanlara laf anlatabilmek oldukça zordur.

Selim Balıkçı ve Anlatıcının Dost Olması

Selim Balıkçı'nın yanından ayrılan anlatıcı evine döndüğünde uyumakta güçlük çeker. Selim Balıkçı'nın kederli ve karamsar ruh hali ona da yansır. Selim Balıkçı anlatıcıyı tekne turuna davet etmiştir. Şafak sökmeden önce anlatıcı Selim Balıkçı'nın yanına gider ve tekneyle gezintiyeye çıkarlar. İlk olarak Hayırsız Ada'ya gidilir. İkili birbirleriyle bir süre hiç konuşmazlar. Balıkçılar telaşlı bir halde balık tutmaktadırlar. Anlatıcı bu balıkların satılacağı balık lokantalarını düşünür. İstanbul'un her kesiminden insan, sabahtan akşama kadar bir keşmekeş içerisinde balıkçılardan ekmek arası balıklarını alıp afiyetle yiyeceklerdir. İkili binmiş oldukları tekneyle Büyükkada'ya doğru yönelirler. Tavşan Adası'nı gören anlatıcı biraz çekingen ve ürkek bir ruh halinde Tavşan Adası'nda yakalamış olduğu çaparı ve kılıç balığını anlatır. Selim Balıkçı onu pürdikkat dinler. Anlatıcının bahsetmiş olduğu kılıç balığını Selim Balıkçı uzun zamandır yakalamaya çalışmaktadır. Söylediğine göre bu balık yüzlerce kilo ağırlığındadır. Selim Balıkçı söz konusu edilen balığı yakalayıp

lüks otellerden birine satmayı hayal etmektedir. Bu sayede maddi açıdan refaha kavuşacaktır. Pek konuşkan olmayan Selim Balıkçı anlatıcısıyla dertleşmeye başlar.

Selim Balıkçı'yla Yunusun Dostluğu Ona bir zamanlar Marmara Denizi'nin çeşitli balıklarla dolu olduğunu ve gün geçtikçe balıkların Marmara'yı terk ettiğini söyler. Bir zamanlar, Marmara Denizi kılıç balıklarıyla dolmuştur. Marmara Denizi'nin en güzel balıkları yunuslardır. Selim Balıkçı, yüzgeçlerinden biri yaralı olan bir yunusla arkadaşlık etmektedir. Selim Balıkçı ne zaman teknesiyle balık avına çıksa o yunus onu bulup sevincini ve sevgisini göstermektedir. Selim Balıkçı yunusla sohbet eder. Yunus da ona birçok şey anlatmaktadır. Familyasıyla birlikte Selim Balıkçı nereye giderse gitsin onu bulur ve peşine takılır. Selim Balıkçı'ya göre insanlık, içinde yaşadığı ve her nimetinden faydalandığı tabiata ihanet etmiştir. Hor görülen ve avlanan yunusların da bir gün insanları terk edeceğini söyler. Zeytinburnu'na doğru gelen ikili barbun balığı yakalamaya başlarlar. Ardından kıyıya yanaşırlar ve evlere dağılırlar.

Yunusların Avlanması ve Yağlarının Satılması Ertesi sabah Selim Balıkçı'yı yerinde bulamayan anlatıcı onun evine gider. Selim Balıkçı'nın komşularından biri onun bir süredir eve gelmediğini söyler. Selim Balıkçı bazen balığa çıkıp uzun süre geri dönmez. Selim Balıkçı'yla anlatıcı yeniden karşılaşırlar. Selim Balıkçı yüzlerce kilo ağırlığındaki kılıç balığını her yerde aramış fakat onu hiçbir yerde bulamamıştır. Ertesi sabah saat üçte ikili yeniden buluşur. Yeniden balık avına çıkarlar. Son zamanlarda yunus avcılığı oldukça kazanç sağlayan bir iş haline gelmiştir. Yunus yağına pahalı oteller ve lokantalar çok rağbet göstermeye başlamış ve yağın kilosu oldukça yüksek meblağlara satılmaya başlamıştır. Selim Balıkçı, Menekşe ve Kumkapı'daki balıkçılarla konuşup onları yunus avlamama konusunda ikna etmeye çalışır. Yunuslar Marmara Denizi'nin bereketi ve incisidir. Onların sayesinde balıkçılar birçok balık yatağı bulmayı başarmışlardır. İnsanlarla yunusların dost olduğuna, hatta yunusların insanlardan daha duygusal ve akıllı olduklarına inanan Selim Balıkçı onların öldürülmesinden dolayı insanlığın lanetleneceğini düşünür. Yunusların azalması ve aşırı avlanma yüzünden balıklar tatsızlaşmaya başlamışlardır. İstanbul'un her yanı kaynatılan yunusların yağlarıyla kokmaya başlamıştır. Ülkenin birçok yerinden insanlar bu işten servet kazanabileceklerini düşünerek İstanbul'a gelmiş ve yunus avlamaya başlamışlardır. Selim Balıkçı Teslim Reis'e derdini anlatır. Yunus avcılığını bir şekilde durdurmalılardır. Teslim Reis ona hak verir fakat eğer yunusları kendi avlamazsa bunun başka biri tarafından yapılacağını söyler. Yunus yağından elde edilen kar insanların gözünü döndürmüştür. Ardından Selim Balıkçı Kör Mustafa'yla görüşür. Kör Mustafa yunus avcılarına tüfek satmaktadır. Son zamanlarda satmış olduğu tüfekler sayesinde bir servet elde etmiştir. Kör Mustafa Selim Balıkçı'ya fazla geç kalmadan yunus avlamaya başlamasını tavsiye eder. Aksi halde bu işten hiçbir şey elde edemeyecektir. Gerekirse ona bedava tüfek verebileceğini söyler. Oldukça bunalımlı bir dönemden geçen Selim Balıkçı yunus vurmaya karar verir.

Selim Balıkçı'nın Yaşadığı İkişemler ve Yunus Avına Çıkması Yunus avından elde edeceği parayla balıkçılığı bırakabileceğini düşünür. Kahvehanedeki kişiler onun arkasından hemen dedikoduya başlarlar. Marmara Denizi'nde artık hiç yunus kalmadığını ve çok geç kaldığını konuşurlar. Onun insancılığını enayilik olarak görürler. Sendikacı'nın lokantasına giden Selim Balıkçı ona yunus avına çıkacağını hatta ilk olarak dostu olan yunusu ve onun ailesini öldüreceğini söyler. Sendikacı'ya ona, kendisini öldürebileceği fakat yunusları öldüremeyeceğini söyler. Selim Balıkçı yunusları aşkla sevmektedir fakat insanların çıkarıcılığı ve açgözlülüğü onu çileden çıkarmıştır. Selim Balıkçı çok sinirlenir. Yeniden kahvehaneye uğrar ve yunusları öldürdükten sonra kendisini de öldüreceğini söyler. Ardından Çiçekpazarı'na gelir. Tanımadığı insanlarla bira ve rakı içer. Onlara derdini anlatır. Ertesi gün Selim Balıkçı, yunus avlamak için hazırlıklarını yapar ve teknesine binerek Menekşe'den Silivri'ye doğru yola çıkar. Yolculuk sırasında yunus avlamış olan birçok balıkçıyla karşılaşır. Onları görmemezlikten gelmeye çalışır. Ölü yunusları görmek istemez. Karadeniz'den gelen Laz balıkçılar yunus sürülerinin etrafını sarmışlardır ve hiç acımadan gördüklerini vurmaktadırlar. Yunusların çocuksu feryatları Selim Balıkçı'nın kulağını ve zihnini tırmalamaktadır. Onların cansız ve kendi kanlarına bulanmış bedenlerini gördükçe kendisini kaybeder. Silivri'den Sinanköy'e doğru hareket eden Selim Balıkçı, çopur suratlı bir kaptanla karşılaşır. Çopur suratlı adam teknesini ağzına kadar ölü yunusla doldurmuştur. Çopur suratlı Selim Balıkçı'ya oldukça tanıdık gelir. Onun kim olduğunu hatırlamaya çalışır fakat bunu başaramaz. Çopur suratlıyla Selim Balıkçı göz göze gelirler ve birbirlerine gülümserler. Ardından Selim Balıkçı da teknesini yunuslarla doldurur. Avladığı yunusları kaynatan Selim Balıkçı onların yağlarını çıkartır. Etrafı ağır bir yağ kokusu kaplamıştır. Fıçılara doldurulan yağlar İtalyan bandıralı bir şilebe yüklenir. Selim Balıkçı'nın eline almış olduğu paralar onda yanma hissi verir.

Zeynel'in Menekşe'ye İlk Gelişi

Akşamleyin evinde yatan Selim Balıkçı'ya Zeynel gelir. Selim Balıkçı onu yaka paça bir halde evden kovar. Menekşeliler arasında Zeynel'in aslında kim olduğuna yönelik birçok söylenti çıkarılmıştır. Onun Karadeniz'den geldiği kesindir. Ailesinin düşmanları bir gece onların evini basmış ve karşılıklarına çıkan herkesi öldürmüşlerdir. Zeynel'in altı yaşındaki kardeşi de öldürülenlerin arasındadır. O gün evde olmayan Zeynel şans eseri kurtulmuştur. Ailesinin ölü bedenlerini gören Zeynel sinir krizi geçirmiş ve uzun süre hiç kimseyle konuşmamıştır. Zeynel her şeyden korkar hale gelmiştir. Bir süre akrabalarının yanında kalan Zeynel, Trabzon'dan kalkan bir gemiye zorla biner. Sinirsel ve fiziksel olarak bitmiş durumdadır. Geminin kaptanı onun gelmesine izin verir ve Zeynel, Menekşe'deki Laz Refik'in evine sığınır. Yaşı ilerleyen Zeynel'in zaman içinde kişiliği değişmiş ve herkesle kavga etmeye başlamıştır. Kavga neredeyse Zeynel de oradadır. Selim Balıkçı tarafından evden kovulan Zeynel avazı çıktığı kadar bağırır ve kabadayılık yapar. Elindeki bir dinamiti eve atacağını söyler. Kalabalığın arasındaki bazı kişiler ona dinamiti eve atmasını ve zaten yakında hapse atılacağını söylerler. Bir süre sonra Selim Balıkçı tabancasıyla evin kapısının önüne çıkar kalabalığı dağıtır.

Selim Balıkçı'nın Sarışın Hemşireye Aşık Olması

Ertesi sabah Selim Balıkçı ve anlatıcı, kılıç balığını yeniden aramaya çıkarlar. Selim Balıkçı anlatıcıya, balık tutan her balıkçının martıların hakkını da vermesi gerektiğini söyler. Bu eski bir gelenektir. Martıların hakkını vermeyen balıkçı hor görülür. Hak yiyen balıkçının iflah olmayacağına inanılır. Aynı şey tabiattaki her canlı için geçerlidir. Dünyaya gelmiş olan her canlının tabiatın bütün nimetleri üzerinde hakkı vardır. Yine Silivri taraflarına giden ikili kılıç balığıyla karşılaşır. Selim Balıkçı ona Sinagrit Baba adını takmıştır. Zıpkınla balığı vurmaya çalışır fakat ıskalar. Ardından ikili geri dönerler. Anlatıcı Selim Balıkçı'ya ailesini ve neden evlenmediğini sorar. Selim Balıkçı mahzunlaşır. Akşam vakitlerinde tekneyi denizin ortasına getirir ve anlatıcıya daha önce kimseye anlatmadığı bir hikayesini anlatır. Ağrı Dağı isyanında Selim Balıkçı bir erbaş olarak görev yapmıştır. Kürtlerle birçok çatışmaya girilmiştir. Komutan, öldürülen her asker için bir Kürt köyünü yakmıştır. Askerler yakaladıkları Kürtleri para karşılığında serbest bırakmaktadırlar. Selim Balıkçı'ya hiçbir karşılık beklemeden onları bırakır. Selim Balıkçı bir gün omuzundan yaralanır ve gözlerini Cerrahpaşa Hastanesi'nde açar. Selim Balıkçı onunla ilgilenen sarı saçlı ve mavi gözlü hemşireye aşık olmuştur. Fakat içinde bulunduğu maddi sıkıntılar nedeniyle hiçbir zaman onunla konuşmamıştır. Hemşire tarafından reddedilmekten korkmuştur. O günden sonra Selim Balıkçı kendisini denizlere adamıştır. Fakat bir gün evlenmek istediğini de söyler.

Selim Balıkçı'nın Yunusunu Bulması ve Onu Kaybetmesi

Bir süredir Beyoğlu barlarında ve meyhanelerinde kafayı çeken Selim Balıkçı, deniz kıyısında uzun yürüyüşler yapar. Yunusunun hala hayatta olup olmadığını düşünmektedir. En sonunda onu aramaya karar veren Selim Balıkçı, Menekşe'den teknesine atlar ve Marmara Denizi'nde karış karış yunusu ve familyasını aramaya başlar. En sonunda Selim Balıkçı yunus arkadaşlarıyla bir adanın yakınlarında karşılaşır. Selim Balıkçı çok sevinir ve yunus onu her denize açılışında bulur. Birkaç gün süren fırtına yüzünden Marmara Denizi'ne hiçbir balıkçı açılmaz. Selim Balıkçı yunus için endişelenmektedir. Havanın düzelmesiyle birlikte Selim Balıkçı, teknesiyle denize açılır. Her yerde yunusu ve familyasını arar. Uzun bir arayışın sonunda onun öldüğüne kanaat getirir ve balıkçıları teker teker dolaşarak onu arar. Gündük Osman'la karşılaşan Selim Balıkçı ona derdini anlatır. Diğerlerinin aksine Gündük Osman onu anlar ve ona hak verir. Kel Dursun Reis, tayfasıyla birlikte Erdek taraflarında yunus avlamaktadır. Belki yunusunu orada bulabileceğini söyler. Teknesiyle Erdek'e yaklaşan Selim Balıkçı ağır yunus yağı kokusu almaya başlar. Kokudan neredeyse bayılmak üzeredir. Bir koyda Kel Dursun'u ve tayfasını görür. Sahile çıkar ve yakalanan yunusları inceler. Yarım saatlik bir arayışın sonunda Selim Balıkçı yunusuyla karşılaşır. Kafasında siyah bir ben olan yunusu ölmüştür. Selim Balıkçı avcılara Kel Dursun'un nerede olduğunu sorar. Kel Dursun onun karşısına çıkar çıkmaz Selim Balıkçı onu bütün gücüyle boğazlamaya başlar. Selim Balıkçı bütün gücüyle onu boğazlamaktadır. Kel Dursun neredeyse ölmek üzeredir. Tayfalar en sonunda onu Kel Dursun'un üzerinden alırlar. Selim Balıkçı, geri dönüp onu öldüreceğine ant içer. Teknesiyle İstanbul'a geri döner. Kör Mustafa'dan bir tüfek ve verebildiği kadar mermi alır. Selim Balıkçı koya geri döner fakat balıkçılar çoktan gitmişlerdir. Başının derde girmesini istemeyen Kel Dursun, tayfasıyla birlikte Karadeniz'e kaçmıştır. Selim Balıkçı'nın yunusu sahilde bırakılmıştır. Selim Balıkçı ona son bir defa daha bakar ve onunla vedalaşır. İstanbul'a doğru giden Selim Balıkçı uzun süre ortalıktan kaybolur. Onun yunusla olan ilişkisi balıkçılar arasında dedikodu konusu olur. Bazı balıkçılar yunusun bir denizkızı olduğunu ve Selim Balıkçı'yla aşk yaşadıklarını iddia eder. Hatta iddiaya göre yunusla Selim Balıkçı sevişmişlerdir. Selim Balıkçı bu dedikoduları duyar fakat duymamazlıktan gelir. Bir gün teknesiyle Menekşe kıyılarına yaklaşan Selim Balıkçı'nın teknenin burnuna kırmızı bir yunus resmettiği görülür. O günden sonra Selim ve yunusun birbirlerine aşık olduğu konusu hiç konuşulmaz.

Hüseyin Huri'nin Geçici Şöhreti

Zeynel'in en yakın arkadaşlarından biri olan Hüseyin Huri Sirkeci sokaklarını mesken edinmiştir. Dokuz yaşlarındayken gazetelerin baş sayfalarında boy boy resimleri çıkan Hüseyin Huri, Sirkeci'de sokakta yaşamaktadır. Dokuz yaşlarındayken dünyanın birçok ülkesine gitmiş, oradaki zenginler tarafından evlat edinilmiştir. Fakat en sonunda gerisingeri ülkesine geri dönmüştür. Hüseyin Huri genelevde çalışan kadınlar tarafından yetiştirilmiştir. Kadınlar annelik güdülerini onunla yatıştırmışlardır. Hüseyin Huri Sirkeci'de birçok yasa dışı iş yaparak hayatını kazanmaktadır. Son olarak Demokrat Parti temsilcilerinden fabrikatör Fahrettin Çoksoylu tarafından evlat edinilmiş, gazetelerde çocukla kayak yaparken fotoğrafları yayımlanmıştır. Fakat daha sonra o da çocuktan kurtulmuş hatta kayak kıyafetleri uzun süre Hüseyin Huri'nin üstünde kalmıştır. Hüseyin Huri havaların ısınmasıyla birlikte kıyafetleri satmıştır.

Zeynel'in İhsan'ı Öldürme Sebebi ve Dursun Kemal'le Tanışması

Sokakta yaşayan Zeynel, Hüseyin Huri'nin aksine yasa dışı hiçbir işe girişmemiştir. Gazete ve sigara satarak geçimini sağlamaya çalışmaktadır. Her gece Sirkeci'ye geri döner ve oradaki arkadaşlarıyla birlikte vakit geçirir. Zeynel, ihtiyacı olan her insana yardım etmeye çalışır. Onun bu kadar iyi niyetli olması çoğu insanın arasında alay konusu olur. Fakat Zeynel yalnızca İhsan'a yardım etmemektedir. Menekşe ile Çekmece arasındaki gazinoları ve genelevleri işleten Gelibolulu Maliha'nın fedaisi olan İhsan'ı hiç sevmemiştir. Defalarca kendisini onu öldürürken hayal etmiştir. İhsan, semtin külhanbeylerinden birisidir. Bölgenin haracını toplar ve sürekli kumar oynar. Zeynel'in Menekşe'de en iyi anlaştığı kişi Selim Balıkçı'dır. İkili arasında oldukça sıcak bir ilişki vardır. Bir gün İhsan'ın tabancasını almış olan Zeynel, kahvehanede onu öldürdükten sonra Hüseyin Huri'nin yanına gelmiştir. Hüseyin Huri de geçmişte tren yolu üzerinde bir adam öldürmüş fakat polisler ona hiç dokunamamışlardır. Hüseyin Huri ona teslim olup olmayacağını sorar. Zeynel teslim olmak istememektedir. Hiçbir amacı kalmamış olan Zeynel eski İstanbul'un semtlerinde amaçsızca dolaşmaktadır. Tombalacı, sigara satıcısı, gazete satıcısı, ayakkabı boyacısı ve eroin satıcısı olan arkadaşlarına ve tanıdıklarına işlediği cinayeti anlatır. Çevresindeki herkes onu hayretle dinler. Semtleri karış karış dolaşan Zeynel, Eminönü'nde balık tutan insanları seyretmeye başlar. Bir çocuk Zeynel'in dikkatini çeker. Çocuğun adı Dursun Kemal Alceylan'dır. Zeynel Dursun'la sohbet etmeye başlar. Dursun ona annesinin çok güzel palamut yahnisi yaptığını söyler. Dursun Zeynel'i evine, palamut yemeye davet eder. Zeynel Dursun'a bir adam öldürdüğünü söyler. Başlangıçta Dursun ona inanmaz fakat belindeki tabancayı görünce ondan şüphelenir. Dursun Zeynel'in bu kadar soğukkanlı olup rahatça dolaşabilmesine hayret eder. Dursun oltasını Zeynel'e emanet edip onun yanından ayrılır. Dursun, Çiçekpazarı'ndaki kartallara ve tavşanlara bakar. Onları sürekli sayar. Böylece hayvanların değişip değişmediğini anlar. Zeynel'in yanına giderken birkaç tane polisle karşılaşır. Bu onu tedirgin eder ve tarihi yarımadanın içinde adeta hırsız polis oynamaya başlar. Zeynel'i balık tutarken bıraktığını unuttur ve akşam vakitlerinde Zeynel'i hatırlayıp onun yanına döner. Zeynel dört tane palamut tutmuştur. Dursun çok sevinir.

Dursun Kemal'in Evine Gidilmesi ve Zühre'yle Zeynel'in İlişkisi

Dursun eve gitmek için Zeynel'e ısrar eder. Zeynel onun acele etmesine anlam veremez. Bir balık daha yakalanır ve ardından Dursun'un evine gidilir. Dursun'un annesi Zühre onları kapıda karşılar. Dursun Zeynel'i annesine tanıttikten sonra eve girerler. Zühre mahallenin bütün dedikodularını bilmektedir. Mahallede olan biten her şeyden haberi vardır. Zühre palamut yahnisi yapmaya başlar. Kadının geniş kalçalarını ve göğüslerini gören Zeynel tahrik olur. Zühre Zeynel'in tahrik olduğunu fark eder ve heyecanlanır. Zeynel yemeği yarıda bırakıp evden çıkar. Zühre onun peşinden koşup ona yetişir. Ağaçlık bir yerde bulunan Zühre'yle Zeynel sevişirler. Ardından Sirkeci'ye doğru ilerleyen Zeynel'e Dursun Kemal de yetişir. Zeynel, Hüseyin Huri'yi polislerle birlikte görür. Zeynel silahını çekip onlara doğrultur. Dursun Kemal'den polislerin ellerini bağlamasını ister. Ardından Dursun Kemal'den, Hüseyin Huri'yi yanına alıp kovuktaki eşyalarını getirmesini ister.

Selim Balıkçı'nın Hayalleri ve Almak İsteddiği Arsa

Hayırsız Ada yakınlarına teknesini demirlemiş olan Selim Balıkçı avlanmaktadır. İçmiş olduğu içkinin verdiği sarhoşlukla sızmak üzeredir. Selim Balıkçı, uzun zamandır almak istediği arsa için para biriktirmektedir ve yaklaşık yirmi beş yıldır çalışmaktadır. Halim Veziroğlu'ndan, istediği arsayı satın almak için hesap yapmaktadır. Selim Balıkçı bir zamanlar bir Rum kızına aşık olmuştur. Onunla evlenmeyi düşünürken kız, annesiyle birlikte Atina'ya gitmiş ve bir daha onu görememiştir. Selim Balıkçı Çerkezdir. Ailesi Kafkas dağlarında at yetiştiriciliği ve çiftçilik yaparak geçimlerini sağlamaktadırlar. Savaş yıllarında Anadolu'ya gelmek zorunda kalmış olan aile, memleketine derin bir özlem duymaktadır. Ülkenin insanına ve coğrafyasına hiçbir zaman alışmamışlardır. Selim Balıkçı ailesinden ayrılalı uzun zaman olmuştur. Fakat onları daima özleyip merak etmektedir. Satın alacağı arsayla birlikte yeni bir hayata başlamak isteyen Selim Balıkçı, Cerrahpaşa Hastanesi'nde tanıştığı sarışın hemşireyle birlikte evlenmeyi düşünmektedir.

Zaman zaman Cerrahpaşa tarafına gidip onu gözetlemektedir. Fakat hemşireyle konuşmaya hiç cesaret edememiştir. Onun evli ya da bekar olduğunu bile bilmemektedir. Selim Balıkçı, içine düşmüş olduğu bunalımdan kurtulmak için hayallere sarılmaktadır. Düşlediği arsayı almayı ve sarışın hemşireyle evlenmeyi takıntı haline getirmiştir. Halim Veziroğlu'ndan defalarca arsayı satın almak istemiş ve onun önüne torbalarca para koymuştur. Fakat Selim Balıkçı, Halim Bey'in yanına her gittiğinde arsanın fiyatı yükselmiştir. O yine de arsayı almaya kararlıdır. Bütün umutlarını kılıç balığına bağlamıştır. Düşünde sarışın hemşireyi gören Selim Balıkçı uyanır. Misinanın gerildiğini görür ve oltayı çeker. Selim Balıkçı bir sinagrit yakalamıştır. Akşamüzeri Selim Balıkçı kahvehaneye gider. İçeride polislerin olduğunu görünce endişelenir. Polislerin şiddete olan merakını ve ırkçılıklarını düşünür. Hakkını arayan yoksul ve emekçi insanları her nedense bir türlü rahat bırakmamaktadırlar. Polisler Zeynel'i aramaktadırlar. Selim Balıkçı'nın ve anlaticının yarın karakola gelip ifade vermelerini isterler. Polislerin farklı etnik kökenlerden olan vatandaşlara karşı hiç tahammülleri yoktur. Bundan dolayı Laz olan Zeynel için endişelenirler. Anlaticıyla Selim Balıkçı Zeynel hakkında konuşurlar. Anlaticı, onun İhsan'ı neden öldürdüğünü anlayamaz. Selim Balıkçı anlaticıya, Zeynel'in yalnızca korktuğu insanları öldürdüğünü söyler. Yarın balığa çıkmak için sözleşirler ve ayrılırlar.

Hüseyin Huri'nin Polislerle İşbirliği Yapması ve Kaçış Polisleri bağlayıp onlara silah doğrultmuş olan Zeynel, Hüseyin Huri'ye polisleri neden getirdiğini sorar. Hüseyin Huri Zeynel'in sokaklarda kalıp ölmesi yerine hapse girmesini uygun bulmuştur. Onu polislerle yakalatıp hayatını kurtarmak istemiştir. Cezaevine girmek istemeyen, hapsedilmenin ölümden daha kötü olduğunu düşünen Zeynel, Hüseyin Huri'yi de Dursun Kemal'e bağlatır. Polisler ve Hüseyin onu tehdit ederler fakat o hiç aldırış etmez. Polisleri ve Hüseyin Huri'yi bağlamış olan Zeynel, onları bağlı bir halde bırakıp kaçmaya başlar. Yeni Cami'ye gelen ikili içeri girmenin bir yolunu ararlar. Dursun Kemal zamanında bu camide Kuran kursuna gitmiştir ve imamın anahtarları nereye sakladığını bilmektedir. Anahtarlar bulunur ve ikili camiden içeriye girerler. Polislerle Ankara'ya kaçacaklarını söyleyerek onları şaşırtmaya çalışmışlardır. Ardından Dursun Kemal'in evine gelinir. Dursun Kemal'in annesi Zühre Paşalı, mahallenin polislerle dolu olduğunu ve burada kalmamaları gerektiğini söyler. Yeniden polisten kaçmaya başlayan Zeynel ve Dursun Kemal'in yanında Zühre Paşalı da vardır. Üçlü, geceyi geçirmek için bir yerde saklanırlar.

Zeynel'in Banka Soyması ve Selim Balıkçı'nın Evini Kundaklaması Zühre'nin kadın kokusunu alan Zeynel tahrik olur. Onun tahrik olmuş olduğunu fark eden kadın Zeynel'i soymaya başlar. Kendisi de soyduktan sonra Zühre Zeynel'i kendi üstüne çeker. İkili birbirleriyle sevişirler. Ardından polisler tarafından saklandıkları yerin bulunduğunu anlayan üçlü kaçmaya başlar. Zeynel Beyoğlu'ndaki bir bankayı soyduktan sonra bir marangoz dükkanına saklanır. Çalınan para dükkanda bir yere saklanır. Ardından Zeynel Selim Balıkçı'nın evine gelir. Zeynel Selim'e polis tarafından arandığını ve saklanması gerektiğini söyler. Selim Balıkçı onu içeriye alır. Polislerle Menekşe İstasyonu'nu gösterir ve kaçakların o tarafa gittiklerini söyler. Kahvehanede oturan Menekşeliler, Zeynel'in polislerle yaşadığı kovalamacayı gazetelerden okurlar. Bir gece Zeynel, çetesiyle birlikte Selim Balıkçı'nın evini kundaklar. Ev tamamen yanıp kül olur. Selim Balıkçı Zeynel'e kızmaz ve gerekli eşyaları alıp evi yeniden inşa etmeye başlar. Kısa süre sonra bütün gazetelerin baş sayfalarında Zeynel'le ilgili haberler yer almaya başlar. Zeynel'in neler yaptığı ve işlediği suçlarla ilgili abartılı ve uydurma birçok haber çıkar. Onun bir çetesi olduğuna en çok Menekşeliler inanır. Onun neler yaptığıyla ve neler yapacağıyla ilgili dedikoduların ardı arkası kesilmez. Kahvehanede konuşulan tek konu artık Zeynel ve çetesidir. Zeynel Çelik çetesinin birçok soyguna, cinayete ve darp olayına karıştığına yönelik her gün yeni haberler çıkar. Zeynel Çelik çetesi birçok polis kuşatmasını yarmış ve çete bütün İstanbul'un hakimi olmuştur. Menekşeliler, Zeynel hakkında çıkan haberlerden dolayı tedirgin olurlar. Menekşeliler zamanında ona oldukça kötü davranmışlardır. Bir gün Zeynel'in intikam almak için Menekşe'ye gelmesinden korkarlar.

Zeynel Çelik Çetesi ve Zeynel'in Kaçışı Zeynel bir meyhanede içki içerek iyice sarhoş olur. Mekanın Rum sahibiyile atışır. Zeynel, kendisinin gazetelerde çıkan Zeynel Çelik olduğunu söyler. Fakat ona hiç kimse inanmaz. Gazetelerde fotoğrafları çıkan Zeynel oldukça cüsseli, pos bıyıklı ve korkunç bakışlı bir adamdır. Zeynel ise incecik ve doğru düzgün sakalı bile çıkmamış bir çocuktur. Meyhaneden ayrılan Zeynel Florya'ya gelir. Kendisiyle ilgili gazetelerde çıkan haberleri okur. Okuduğu haberlere kendisi de inanmaz. Gece yarısı Yeni Cami'ye dönüp orada saklanan Zeynel polis tarafından basılır. Fakat iyi bir yere saklandığı için bulunamaz ve polisler camiden ayrılırlar. Camide güvende olmadığını anlayan Zeynel, Laz bir balıkçının yanına gelir. Balıkçılar yasa dışı işler yapmaktadırlar. Etraf polis kaynaklıdır fakat hepsi rüşvet aldığı için herhangi bir sorun yaşamamaktadırlar. Topal Hasan Zeynel'e teknenin bir kamarasında saklanabileceğini söyler. Ertesi

gün Zeynel, Hüseyin Huri'yi görür. Hüseyin Huri polislerle gezmektedir. Zeynel yeni kıyafetler ve eşyalar satın alır. Güzel bir ayakkabı ve oyuncaklar satın alır. İstanbul'un en güzide semtlerini karış karış gezer. Bir lokantada yemek yer ve içki içer. Polisler hemen onun yanındadırlar fakat Zeynel fark edilmez. Topal Hasan'ın teknesine geri dönen Zeynel Hüseyin Huri tarafından ihbar edildiğini öğrenir. Teknenin arka kapısından kaçır ve ilk gelen trene binip oradan uzaklaşır.

Zeynel Hakkında Çıkan Haberler ve Menekşelilerin Endişesi Menekşe'ye Romanya'dan gelmiş ve semte balıkçılığı getirmiş olan Kadir Ağa, Zeynel'le ilgili çıkan haberleri düşünmektedir. Onunla ilgili çıkarılan haberlere inanamaz. Fotoğraflarda gösterilen Zeynel'le tanıdıkları Zeynel arasında hiçbir benzerlik yoktur. Kadir Ağa ve Topal Hasan Zeynel'in, kendisine zulmetmiş olan Menekşelilerden mutlaka intikam alacağını düşünürler. Zeynel'e zamanında çok eziyet edilmiştir. Ardından balıklar üzerine konuşan ikili, aşırı avlanma ve yunus avcılığı nedeniyle Marmara Denizi'nde neredeyse hiç balık kalmadığını söylerler. Balıkçılığın artık eski tadı kalmamıştır. Marmara'ya küsmüş olan balıklar Yunanistan'a ve Rusya'ya gitmişlerdir. Daha sonra gazeteleri okuyan ikili, Zeynel'in polisten kaçarken bir sürat motoruna binip uzaklaştığını öğrenirler. Zeynel, Bebek'te yaşayan Cevdet Başarır adlı bir zengini öldürmüş ve on milyon lirasını çalmıştır. İkili gazetede Zeynel'in fotoğrafını Selim Balıkçı'ya gösterir. Selim Balıkçı fotoğraftaki kişinin Zeynel olmadığını söyleyip oradan uzaklaşır. Zeynel'le ilgili çıkan haberlerden dolayı kendi canından iyice şüphe etmeye başlayan Süleyman, ailesiyle birlikte Menekşe'yi terk eder. Menekşeliler, yakın bir zamanda Zeynel'in buraya da geleceğini ve kendisine zulmetmiş olan herkesten intikam alacağını düşünürler. Anlatıcı Selim Balıkçı'yı evinde ziyaret eder. İlk olarak Zeynel üzerine konuşurlar. İkisi de, Zeynel'in işlediği iddia edilen suçlarda onun parmağı olmadığına emindirler. Aynı zamanda Zeynel'in yakın bir zamanda öldürüleceğinden de emindirler. Bundan dolayı onun için üzülürler. Selim Balıkçı anlatıcıyı yarın balığa çıkmaya davet eder. Uzun zamandır peşinde olduğu balığı yeniden yakalamayı deneyecektir.

Selim'in Ailesi ve Gelecekle İlgili Hayalleri Selim Balıkçı'yla anlatıcı her zamanki gibi saat üçte küçük iskelede buluşurlar. Kılıç balığını yakalamak için Büyük Ada tarafına açılırlar. Selim Balıkçı eskiden adalarda faytonculuk yapmıştır. At yetiştiricisi olan ailesinden uzun yıllar uzak kalmıştır ve her sene onları ziyaret etmek için planlar yapmıştır. Fakat Selim Balıkçı, yapmış olduğu işlerden dolayı onları ziyaret edebileceği uygun bir zaman bulamamıştır. Askerden döndüğü zamandan beri ailesinin yanına hiç gidememiş ve onların ne durumda olduklarını merak etmektedir. Sarışın hemşireye aşık olmuş olan Selim Balıkçı, onunla birlikte yaşayabileceği uygun bir arsa aramıştır. Uzun bir arayışın ardından Halim Veziroğlu'nun arazisini beğenmiş ve bu araziye ondan satın almak istemiştir. Selim Balıkçı yıllarca arsaya yapacağı evi ve sarışın hemşireyle birlikte yaşayacağı hayatın hayalini kurmuştur. Halim Bey'le defalarca arsayı satın almak için görüşmüş fakat yıllarca dışından tırnağından arttırarak para biriktirmesine rağmen kendisinden istenen ücreti asla denkleştirememiştir. Selim Balıkçı bu baharda arsayı satın almaya niyetlidir. Eğer yine arsa kendisine satılmazsa Halim Bey'i öldüreceğini söyler. Anlatıcı Selim Balıkçı'ya bunun bir çözüm olmadığını ve bunu yaptığı takdirde arsayı hiçbir zaman satın alamayacağını söyler. Anlatıcı ona Florya'da bulunan daha uygun bir arsayı önerir. Bu teklif Selim Balıkçı'nın hoşuna gider. Selim Balıkçı'nın kullandığı tekne, Hristo adındaki bir arkadaşı tarafından ona emanet edilmiştir. Aradan uzun zaman geçmesine rağmen Hristo geri dönüp teknesini almamıştır. Aslında Selim Balıkçı tekneyi satarak elde edeceği parayla istediği arsayı satın alabilir. Fakat o emanete ihanet edecek bir kişiliğe sahip değildir. Selim Balıkçı ve anlatıcı denize atılmış olan ağları çekerler. Balıkları aldıktan sonra karaya geri dönerler.

Zeynel'in Para Torbasını Kaybetmesi, Onu Bulması ve Yeniden Saklaması Hüseyin Huri polislerle birlikte Zeynel'i saklanabileceği yerlerde aramaktadır. Kendi ismiyle gazetede çıkan haberleri okuyan Zeynel okuduklarına inanamaz. İstanbul'da işlenen her suç Zeynel Çelik'in üzerine atılmaktadır. Hatta birçok haber uydurma gibi görünmektedir. Halbuki Zeynel, iddia edilen suçların neredeyse hiçbirini işlememiştir. Polis tarafından kovalanan Zeynel, Cibali fabrikasına saklanır. Hüseyin Huri burayı bilmediği için rahatlar ve uyur. Zeynel, bankadan çalmış olduğu parayı almak için onu sakladığı yere gelir. Fakat paraları sakladığı yerde bulamaz. Hüseyin Huri'nin polislerle birlikte paraları almış olduğunu anlar. Çünkü geçmişte Zeynel ve Hüseyin Huri çaldıkları birçok şeyi oraya saklamışlardır. Umutsuzca oradan ayrılmak üzere olan Zeynel, birkaç arkadaşıyla karşılaşır. Çocuklar, Hüseyin Huri'nin polise ifşa ettiği yerleri Zeynel'e söylerler. Başına ödül koyulmuş olan Zeynel her yerde aranmaktadır. Çocuklar da aslında onu bulmak için etrafta dolaşmaktadırlar. Çocukların polise yardım ettiklerini anlayan Zeynel, onları ipe bağlar. Polisler tarafından alınmış olan paralarını geri alır ve ardından oradan kaçır. Unkapanı'ndaki kereste fabrikasına gelir. Yanlışlıkla silahı ateş alınca oradan ayrılmak zorunda kalır. Polisler onu yeniden kovalamaya başlar. Bir bahçeye giren Zeynel, sarnıcın kovuğuna para torbasını saklar. Ardından Dolapdere'ye doğru kaçmaya başlar.

Zühre'nin Öldürülmesi ve Zeynel'le Dursun Kemal'in Kaçması Rüstem Paşa Camisi'ne gelen Zeynel, karnını doyurur. Fakat etrafta kaçak sigara satıcısı ve ayakkabı boyacısı çocuklar vardır. Çocuklara fark edilmeden oradan hemen ayrılmak ister. Fakat yürürken takip edildiğini anlar. Hemen bir arabaya binip Galatasaray'a gelir. Uzun zamandır almak istediği yüksek topuklu ayakkabıyı satın alır. Parasının Mido tarafından bulunacağından endişe ederek sarnıca geri döner. Zeynel sarnıca geldiğinde Mido'yu bir çocukla kırıtırırken görür. Onların gitmesini bekler ve sarnıçta sakladığı paranın hala orada olup olmadığı kontrol eder. Zeynel'in para torbaları sakladığı yeredir. Paraları üç farklı torbaya koyar. Yanına da birkaç deste para alır. Torbaları sağlam bir şekilde sakladıktan sonra oradan ayrılır. Beşiktaş'a gelen Zeynel oldukça tedirgindir. Dursun Kemal'le karşılaşan Zeynel onun oldukça üzgün ve endişeli olduğunu görür. Dursun Kemal'in babası annesi Zühre'yi öldürmüştür. Babası Zeynel Çelik'in kendi evlerinde saklandığını öğrenmiş ve Zühre'yi öldürerek suçu Zeynel'in üzerine atmıştır. Mahalliler asıl katilin kim olduğunu bilmelerine rağmen Dursun'un babasını desteklemişlerdir. Baba, Dursun Kemal'i tehdit ederek ispiyonlanmasına engel olmuştur. Bunun üzerine dehşete kapılan Zeynel, öldürüleceğini düşünerek kaçmaya başlar. Gidecek hiçbir yeri olmayan Dursun Kemal de onu takip eder. Zeynel Dursun Kemal'e geri dönmesini, kendisiyle birlikte onun da öldürülebileceğini söyler. Fakat Dursun Kemal ısrarla onu takip etmeye devam eder. Uzun bir süre koşmalarının ardından Ortaköy'e gelirler. Topkapı Sarayı'na doğru ilerlerken arkalarından silah sesleri geldiğini duyarlar. Hüseyin Huri'nin de sesini duyan ikili terk edilmiş ahşap bir eve sığınır.

Selim Balıkçı'nın Büyük Bir Balık Yakalayıp Serbest Bırakması Sabah erken saatlerde balık avına çıkmış olan Selim Balıkçı, her zamanki gibi düşüncelidir. Satın almak istediği arsayı, biriktirdiği parayı, sarışın hemşireyi ve ailesini düşünür. Ardından Zeynel'in işlediği söylenen suçların gerçek olup olmadığından şüphelenir. Uzun süredir onu hiç görmemiştir. Hayırsız Ada taraflarında gezinen Selim Balıkçı'nın oltasına bir balık takılır. İpin gerginliğinden oldukça büyük bir balığın oltaya takıldığını anlar. Yakaladığı balığın uzun zamandır aradığı kılıç balığı olduğunu düşünür. Fakat tekneyi bile çekmeyi başaran balığın uzun zamandır aradığı balıktan daha büyük olduğunu anlar. Onu tekneye çekebilmek için epey çaba sarf eder. Balık tekneyi Hayırsız Ada'nın kayalıklarına çekmektedir. Oltanın ipi iyice gerilmiştir. İpi eliyle çekmeye çalışan Selim Balıkçı'nın eli kesilir. Motoru çalıştırıp balığın peşine takılır. Böylece gerilen ipin kopmasına engel olur. Uzun bir süre balığın peşini bırakmaz. Ne yakaladığını merak etmektedir. Balık, İstanbul'dan Yalova'ya doğru ilerler. Ardından Hayırsız Ada'ya yeniden geri döner. Selim Balıkçı ve balık arasındaki mücadele saatlerce sürer. Balık bir türlü yorulmak bilmemiştir. Balık birkaç kez yorulmuş gibi olur. Fakat Selim Balıkçı onu her tekneye çekmeye çalıştığında yeniden hareketlenir. Onu yakalayamayacağını anlayan Selim Balıkçı, oltanın ipini bıçağıyla keser ve balığı serbest bırakır. Selim Balıkçı Menekşe'ye geri döner. Balığı yakalamadığı için mutludur fakat balığın yutmuş olduğu zokanın ve ipin ona zarar vereceğinden endişelenir. Fakat büyük balıklara zokanın zarar verdiği hiç görülmemiştir. Yakın bir zamanda da ipten kurtulacaktır.

Niyetçinin Kartalı ve Zühre Cinayetiyle İlgili Haberler Azapkapı'daki Laz takalarında gecelermiş olan Zeynel ve Dursun Kemal ikilisi, soğuktan kaskatı kesilmişlerdir. İstanbul'un bütün pisliği Haliç'e akmaktadır. İnsanların, hayvanların ve sanayinin bütün pisliği Haliç'e akar. Bundan dolayı Haliç, insana kusma isteği getiren korkunç kokalar yayan bir bataklığa dönüşmüştür. İnsanların uğramış oldukları yozlaşma ve yabancılaşma, içinde yaşadıkları uzama da yansımıştır. İstanbul halkı adeta keşmekeş içindedir. Her taraf bağırp çağırın satıcılarla doludur. Para kazanma hırsı insanların bütün manevi değerlerini kaybetmesine neden olmuştur. Zeynel uyanır ve Dursun Kemal'e bir şey demeden camide elini yüzünü yıkar. Dursun Kemal hemen onu yanında belirir. Ardından Mısır Çarşısı'na gidilir. Omuzunda kartal olan bir niyetçiyi merak içinde izlerler. Zeynel'in bir tanıdığı olan İhsan, niyetçiyi bıçaklayarak öldürür. Kartalı da tekmeleyerek uzaklaştırır. İhsan, niyetçinin üzerindeki bütün değerli eşyaları ve paraları aldıktan sonra ortadan kaybolur. Niyetçinin kartalı uzun bir süre sahibinin yanından ayrılmaz. Onu götürüldüğü hastanede ve mezarına gömülürken bile takip eder. Renkli gazeteler okumayı adet haline getirmiş olan Zeynel, bir gazete alır ve merdivenlere oturarak okumaya başlar. İlk sayfayı görünce yanındaki Dursun Kemal'i uzaklaştırır. Gazetenin ilk sayfasında Zühre'nin çıplak, ölü bedeninin fotoğrafı vardır. Baş sayfa haberinde Zühre'nin Zeynel Çelik'le yaşadığı aşk ilişkisi ve neden öldürüldüğü anlatılmaktadır. Gazetelerdeki haberlere göre Zeynel'in görüldüğü yerde vurulması emredilmiştir. Gazeteler, Zeynel'le Zühre'nin arasında geçen ilişkiyi anlatan abartılı haberlerle doludur. Zeynel ve Dursun Kemal, Dursun'un eskiden çalıştığı dükkana giderler. Dükkanın sahibi Halo Mısto Dursun Kemal'i kucaklar. Annesini kaybeden çocuğa şefkat gösterir. Halo Mısto Zeynel'i de sevgiyle kucaklar.

Halim Bey'in Kirli Geçmişi ve Selim Balıkçı'nın Arsa Takıntısı Halim Bey, silah kaçakçılığı yaparak, memurlara rüşvet vererek, ucuz arsalar satın alarak, uyuşturucu kaçakçılığı yaparak ciddi bir

servet elde etmiştir. Selim Balıkçı onun yaptığı kötülükleri ve vicdansızlığını düşündükçe çılgına döner ve içi içini yer. Halim Bey, İstanbul'daki bütün boş arsaları fiyatı ne olursa olsun satın almaktadır. Çünkü arsaların değeri her geçen gün katlanarak artmaktadır. Arsalar, ne kadar çok beklenirse o kadar değerlenmektedir. Kendisine satılmak istenmeyen arsaları silah zoruyla satın alır. Selim Balıkçı Halim Bey'i öldürmeyi kafasına koymuştur. Onu öldürerek hem mağdur ettiği insanların hem de kendi intikamını almış olacaktır. Selim Balıkçı ondan istediği arsayı satın almak konusunda onunla son bir defa daha görüşmeye karar vermiştir. Ona elindeki bütün parayı verip arsayı isteyecektir. Eğer arsa kendisine verilmezse Halim Bey'i öldürecektir. Sabah saatlerinde kahvehaneye gelen Selim Balıkçı hızlıca kahvaltılı edip çayını içer. Ardından Mahmut'u bulur ve ona Halim Bey'i öldürmeye niyetli olduğunu söyler. Mahmut Selim Balıkçı'ya adam öldüremeyeceğini hatta bir karıncayı bile incitemeyeceğini söyler. Selim Balıkçı Mahmut'un böyle dediğini duydukça daha da sinirlenir. Selim Balıkçı günlerce rahat uyku uyuyamaz ve sürekli kendisini Halim Bey'i değişik şekillerde öldürürken hayal eder. Halim Bey, kendi çıkarı için adam öldürtmüş, gecekonducuları yıktırmış, kendisine karşı gelen emniyet müdürünü sürgün ettirmiş ve ardından işten attırmıştır. Aynı zamanda Yunus Yağı ticaretinin ortaklarından biridir. Selim Balıkçı, böylesi bir adamın ölmeyi hak ettiğini düşünür. Kesin olarak kararını vermiş olan Selim Balıkçı, silah almak için Kör Mustafa'ya gider. Kör Mustafa da kaçakçılık yaparak köşk satın almış, birçok otele ve fabrikaya sahip olmuştur. Selim Balıkçı onun köşküne biraz utanarak ve sinirlenerek girer. Kör Mustafa onu oldukça sıcak bir şekilde karşılayıp ona odasına kadar eşlik eder. Zamanında Selim Balıkçı'dan görmüş oldukları iyilikleri anlatır. Kör Mustafa çok zengin olmuş fakat bununla birlikte yalnızlığa gömülmüştür. Birçok düşman edinmiş ve yaşadıkları hayattan çok sıkılmıştır. Eski günlere özlem duymaktadır ve her şeyi bırakıp memleketine gitmeyi düşünmektedir. Fabrikalarını oğulları yönetmektedir fakat onlar da babalarına düşman olmuşlardır. Selim Balıkçı Kör Mustafa'nın haline üzülür. Ona hiçbir şey söylemeden oradan ayrılmak ister. Kör Mustafa Selim Balıkçı'ya ziyaret sebebini sorar. Selim Balıkçı bir tabanca istediğini söyler. Kör Mustafa silah kaçakçılığını bırakalı çok olmuştur. Fakat ona kendi nağant tabancasını verir. Tabancayı alan Selim Balıkçı evine döner. Sabahleyin teknesine gider, gündelik işleriyle uğraşır. Selim Balıkçı mutludur. Selim Balıkçı Halim Bey'i görmeye gider. Selim Balıkçı'yı karşısında gören Halim Bey onu oldukça endişeli ve korku içinde karşılar. Halim Bey Selim Balıkçı'ya hiç lafı uzatmadan, elindeki bütün paraya karşılık istediği arsayı satacağını söyler. Selim Balıkçı onun bu tavır karşısında şaşkına döner. Oturduğu koltuktan kalkar ve Halim Bey'e teşekkür edip oradan ayrılır. Selim Balıkçı Mahmut'un yanına gelir ve Halim Bey'in arsayı kendisine satacağını söyler. Mahmut onun adına çok sevindir fakat Selim Balıkçı artık Halim Bey'in arsasını istememektedir. Selim Balıkçı, Zeki Bey'in Florya'daki arsasını almaya karar vermiştir.

Zeynel'in Limni Adası'ndaki Vasili'ye Götürülmesine Karar Verilmesi

Lodostan dolayı Haliç'in kıyıları dalgalar tarafından dövülmektedir. Zeynel ve Dursun Kemal, sokakta yatan insanlara isli bir sıcaklık sağlayan gemi bacalarında uyumaktadırlar. Şafak sökmeden önce uykusundan uyanan Zeynel, Dursun Kemal'in çektiği acıları düşünür. Gözleri önünde babası tarafından annesi öldürülmüş olan çocuğun neler düşündüğünü ve hissettiğini anlamaya çalışır. Onu kardeşi gibi gören Zeynel, onun saçını okşar ve onu öper. Zeynel Dursun Kemal'i uyandırır ve birlikte Ahırkapı'ya giderek sahildeki kayalıklarda Topal Hasan'ı beklemeye başlarlar. Lodosçuluk İstanbul'un en eski ve kadim mesleklerinden bir tanesidir. Lodosla birlikte denizin zeminindeki kum ve çakıllar yer değiştirir ve su oldukça berraklaşır. Bu sayede lodosçular denizin altındaki değerli eşyaları bulabilmektedirler. Topal Hasan İstanbul'un en iyi lodosçularından bir tanesidir. Onun Ahırkapı'ya geleceğini düşünen ikili sahilde onu beklemeye başlamışlardır. Marmara Denizi'nin açıklarında bir tanker alev alev yanmaktadır. Tankerden simsiyah dumanlar yükselmektedir ve martılar telaş içinde kaçırlar. Uzun sürelik bir bekleyişin ardından deniz kıyısından Topal Hasan'ın onlara doğru yaklaşmakta olduğunu görürler. Zeynel Topal Hasan'a, polisler tarafından öldürüleceğini ve kendisine yardım etmesini söyler. Topal Hasan, Zeynel'i saklayarak başının derde girmesini istememektedir. Fakat Zeynel'in de oldukça müşkül bir durumda olduğunu gören Topal Hasan onu, Limni Adası'ndaki Vasili'ye göndermeye karar verir. Ondan, Selim Balıkçı'yla konuşmasını ve kendisini Limni'ye götürmesini söylemesini ister. Akşam vakitlerinde ikili yeniden vapurda yatarlar. Zeynel Dursun Kemal'i almadan Selim Balıkçı'ya gitmeyi düşünür. Hazırlanıp yola çıkar. Fakat vicdanı onu tek başına bırakmaya razı gelmeyince geri döner. Zeynel Dursun Kemal'i de alarak Menekşe'ye gelir. Vapurda kalan biri onun kim olduğunu anlar. Zeynel ve Dursun Kemal koşarak bir taksiye binerler. İkili Selim Balıkçı'nın evine gelir. Selim Balıkçı, polis tarafından yakalanmaktan ya da komşulara görünmekten korktuğu için onu başından savamaya çalışır. Selim Balıkçı, Vasili'yi görmeyeli yıllar olmuştur ve onun yaşayıp yaşamadığını bile bilmemektedir. Zeynel'i Yunus adasına götüremeyeceğini söyler ve birisinden kaçarmış gibi iskeleye gelerek balığa çıkar. Zeynel'in mahalleliler tarafından görünüp görünmediğini merak eden Selim Balıkçı kahvehaneye gider. Her şey yolunda gibi görünür. Evine geri döndüğünde Zeynel'in hala orada

olduğunu görür. Onu evden kovmaya çalışır fakat Zeynel, gidecek hiçbir yeri olmadığı için kalmakta ısrar eder. Ertesi sabah sahilde yürüyen Selim Balıkçı derin düşüncelere dalmıştır. Eve geri döndüğünde Zeynel'e, onu Vasili'ye götürmeye karar verdiğini söyler. Yapılacak olan yolculuk oldukça uzundur. Bundan dolayı Selim Balıkçı teknesinin mazotunu doldurur ve birkaç bidon yedek mazot da alır.

Zeynel ve Selim Balıkçı'nın Deniz Yolculuğu Birkaç gün yetecek kadar erzak da aldıktan sonra ertesi sabah yola çıkmak için istirahat ederler. Kurtuluşuna az kaldığını düşünen Zeynel, Yunanistan'a vardktan sonra oradan Almanya'ya geçmeyi planlamaktadır. Genel af çıktıktan sonra memlekete geri dönecektir. Zeynel Dursun Kemal'i, hiç istemeyerek de olsa geride bırakmak zorunda kalmıştır. Dursun Kemal Zeynel'i bir süre her yerde aramıştır. Zeynel'in gidebileceği her yere gitmiştir fakat onun gittiğine kanaat getirince Zeynel'i aramayı bırakmıştır. Balık tutarken, Ahmet adındaki bir sokak çocuğuyla tanışır ve ona ağabeylik yapmaya başlar. Ahmet'in annesi de Dursun Kemal'inki gibi öldürülmüştür. Ertesi sabah endişe içinde uyanan Zeynel, polise yakalanacağını düşünerek Selim Balıkçı'yı uyandırır. Selim Balıkçı etrafta balıkçılardan başka hiç kimseyi göremez. İkili eşyaları tekneye yüklerler ve yola çıkarlar. Zeynel Selim Balıkçı'ya iyiliğinin karşılığında para vermek ister. Fakat Selim Balıkçı, bunu para için yapmadığını söyleyerek Zeynel'in teklifini geri çevirir. Bu konu kısa bir süreliğine tartışılır. Fakat Selim Balıkçı onun parasını almaz. Yolculuk sırasında Selim Balıkçı Zeynel'e, Almanya'da ne yapması gerektiğini Vasili'yle olan münasebetini anlatır. Geçmişte, Selim Balıkçı ve Topal Hasan Vasili'nin sevdiği kızı kaçırmışlar ve onları tekneye Limni Adası'na götürmüşlerdir. Selim Balıkçı'nın oldukça çıkarıcı, cimri ve acımasız bir karakter olduğunu sürekli dinlemiş olan Zeynel, onun tarafından denizin ortasında öldürülmekten korkmaktadır. Selim Balıkçı'nın Kel Dursun'u öldürdüğünü ve Vasili'nin sevgilisine tecavüz ettiğini Menekşelilerden sürekli dinlemiştir. Selim Balıkçı'nın gözünü korkutmak isteyen Zeynel, gazetelerde hakkında yayımlanan bütün haberlerin gerçek olduğunu söyler. Bir anlık bir coşkunlukla tabancasını çekip ateşler. Attığı kurşundan Selim Balıkçı son anda kurtulur. Ona çok sinirlenir fakat bunu belli etmek istemez.

Selim Balıkçı'nın Zeynel'i Öldürmesi ve Hayal Ettiği Evi Yaptırması Bir süre sonra Menekşe'ye geri dönen Selim Balıkçı, insanlarla göz göze gelmemeye çalışır. Derin bir pişmanlık ve utanç yaşadığı gibi aynı zamanda oldukça mutludur. Geri döndüğünden beri hiç kimseyle konuşmamıştır. Fakat Menekşeliler bu durumu yadırgamazlar. Çünkü Selim Balıkçı zaten konuşkan bir insan değildir. Selim Balıkçı boynuna kırmızı bir mendil bağlamıştır. Bu değişiklik herkesin gözüne çarpar. Selim Balıkçı anlatıcıyla da birkaç defa karşılaşır fakat her seferinde onu görmezlikten gelir. Bir gece anlatıcının evinin önünde durup penceresine bakar. Anlatıcı onun tarafından dikizlendiğini fark eder. Selim Balıkçı'nın derdini merak eder fakat bunu ona sormaya da cesaret edemez. Selim Balıkçı Zeynel'i öldürmüş ve paralarını almıştır. Zeynel gibi aciz bir çocuğu öldürdüğü için utanç duymaktadır fakat aynı zamanda doğru bir iş yaptığını da düşünür. Çünkü ona göre Zeynel birçok suç işlemiş ve ölmeyi hak etmiştir. Fakat cinayet işlediği için pişman değildir. Dünya savaşlarında milyonlarca insan milyonlarca insanı öldürmüştür ve çoğu da yaptığından pişman olmamıştır. Selim Balıkçı, uzun yıllardan beri hayal ettiği arsaya ve köşke kavuşacağı için mutludur. Mutluluktan coşmuş bir ruh haliyle Leon Usta'nın yanına giden Selim Balıkçı, istediği evi yaptıracığını ve hazırlıkların yapılmasını söyler. Zeki Bey'in Florya'daki arsasını satın almak ister ve onunla görüşür. Zeki Bey de bir zamanlar aşık olduğu bir kadın için bu arsayı almıştır. Fakat kadın bir balıkçıyla kaçınca arsaya bir daha hiç uğramamıştır. Zeki Bey hiç düşünmeden Selim Balıkçı'ya arsayı satar. Ertesi sabah köşkü yapacak olan ustalar bir araya gelip işe koyulurlar. Ev beş buçuk ayda tamamlanır. Selim Balıkçı yapılan eve hayran kalır. Yapılan ev tıpkı hayallerindeki gibidir. Evin tamamlanması şerefine Selim Balıkçı, Menekşeliler için bir ziyafet düzenler. Mahalleliler de onun evini çok beğenirler fakat Zeynel'in bu evi de yakacağını düşünürler. Selim Balıkçı onlara hiç kulak vermez. Son olarak Selim Balıkçı, evin eşyalarını da satın alır ve onları dayayıp döşer. Ardından bir gün, deniz kıyısında gezinen ve motoruna binen Selim Balıkçı, birkaç saat sonra vurulmuş bir halde teknesinde bulunur. Balıkçılar onu ilk olarak karaya getirirler ve ardından da Cerrahpaşa Hastanesi'ne ulaştırırlar.

Selim Balıkçı'nın Çıldırması ve Normale Dönmesi Hastaneden kaçmış olan Selim Balıkçı, akli dengesini yitirmiş bir halde Menekşe'ye koşarak gelir. İskeleyle doğru koşan karakter ardından mahalleye gelir ve bu iki yer arasında bir süre mekik dokuyup durur. Kahvehanedekiler onun yarasının kanadığını ve sargı bezinin çıkmış olduğunu görürler. Onu gören herkes Selim Balıkçı'nın delirdiğine kanaat getirmiştir. Hiç kimse ona herhangi bir müdahalede bulunmaz. Selim Balıkçı'nın peşinden giden Emin Efendi onu kolundan yakalar ve eve götürmek ister. Selim Balıkçı denize girer ve boğazına kadar suya batar. Emin Efendi yanındaki delikanlılardan onu alıp kıyıya getirmelerini ister. Onların hiçbir şey yapmayacaklarını anlayınca denize kendisi girer ve Selim Balıkçı'yı çekip alır. Onu

evine götürür. Fatma Abla'dan evinin anahtarlarını ister ve ardından içeriye girerler. Emin Efendi etrafındakilere Selim Balıkçı'nın hastaneden nasıl kaçtığını anlatır. Vücudundaki kurşun çıkarıldıktan bir süre sonra kendisine gelen Selim Balıkçı ayaklanmış ve çılgınlar gibi koşarak hastaneden çıkmıştır. Eve doktor getirilir. Menekşe halkı daha önce hiç olmadığı kadar onunla ilgilenirler. Arkasından atıp tutan kişiler bile onun için elinden geleni yapmaya çalışırlar. Menekşeliler ve doktorların çabalarıyla iyileşen Selim Balıkçı iki ay boyunca evinden dışarı çıkmaz. Menekşeliler onun köşküne gözleri gibi bakmaktadırlar. Menekşe'ye gelen her çiçek Selim Balıkçı'nın köşküne dikilir. Selim Balıkçı'nın köşkü artık bütün Menekşe halkının köşkü olmuştur. Selim Balıkçı'nın bir an önce köşküne yerleşmesini isterler. Fakat Selim Balıkçı uzun zamandır köşkün önünden bile geçmemiştir. Onu görmeye bile tahammül edemez. Bir gün Selim Balıkçı tamamen iyileşir ve balık avına çıkar. Avdan döndükten sonra bambaşka bir insana dönüşür. Menekşe'de kimin neye ihtiyacı varsa Selim Balıkçı onu hemen tedarik eder. Herkese maddi ve manevi açıdan yardımcı olur. Menekşe sahilinde neredeyse her akşam içki meclisleri düzenlenir. Sazlar çalınır Lezginka oynanır. Menekşe halkı hiç olmadığı kadar mutludur. Fakat bir gün, Selim Balıkçı ortadan kaybolur. Onu uzun süre hiç kimse görmez. Selim Balıkçı Menekşeliler için geçmişte kalan bir hoş seda olur.

Selim Balıkçı'nın Çıldırması ve Halim Bey'in Açıgözlülüğü

İstanbul'da ciddi bir kargaşa yaşanır. Silahlı çatışmalar, bombalamalar ve cinayetler önüne geçilmez bir hal alır. İnsanlar çıldırma noktasına gelmişlerdir. Arabalarla dolaşan siyah giyimli insanlar önlerini geleni öldürmeye başlamışlardır. Bir gün Mahmut Selim Balıkçı'nın karşısına çıkar. Ondan Halim Bey için balıkçılık yapmasını ister. Bunun karşılığında Halim Bey Selim Balıkçı'ya istediği arsayı ve köşkü verecektir. Fakat Selim Balıkçı akli dengesini kaybetmeye başlamış ve cinnet geçirme noktasına gelmiştir. Sürekli öldürülen insanları düşünmektedir. Sevdalandığı sarışın hemşireyi Hilton Otel'inden çıkarken görmüştür. Fakat gördüğü kişiden emin değildir. Onun sarışın hemşire olmadığını kendisine inandırmaya çalışmaktadır. Halim Bey gibi adamların böylesine güzel kadınları nasıl kullandığını düşündükçe öfkesi daha da artar. Onu ikna etmeye çalışan Mahmut, yapılacak olan işin ne kadar büyük olduğunu anlatmaya başlar. Halim Bey, yabancı iş ortaklarıyla birlikte konserve balık işine girmiş ve devasa konserve gemileri satın alınmıştır. Gemideki radar sayesinde bütün balıklar anında tespit edilebilecek, devasa ağlarla tonlarca balık yakalanabilecektir. Selim Balıkçı Halim Bey'le görüşmek istemez. Mahmut Selim Balıkçı'ya Halim Bey'le görüşmek zorunda olduğunu aksi takdirde adamları tarafından zorla götürüleceğini söyler. Mahmut'a göre Menekşelilerin Halim Bey için çalışmaktan başka çareleri kalmamıştır. Yakın zamanda Menekşe'deki bütün gecekondu da yıkılacak ve yerli halk semtten uzaklaştırılacaktır. Menekşe'de yaşayan Mustafa adlı bir çocuk ölür. Annesi, ölmüş olan oğlunun yanı başında, böylesine yaşamaktansa memleketinde açlıktan ölmeyi yeğlediğini söyler. Menekşe'ye hiç gelmemiş olmayı diler.

Halim Bey'in Öldürülmesi ve Yunusların Geri Dönmesi

Selim Balıkçı Halim Bey'le görüşmeye gider. Halim Bey ona, Menekşe'nin boşaltılacağını, oraya lüks bir otel yaptırılacağını söyler. Bunun karşılığında da Menekşelilere iş imkanı sunacağını söyler. Selim Balıkçı'dan konserve gemilerinde çalışmasını ister. Karşılığında ona istediği arsayı ve köşkü verecektir. Halim Bey'in yanından ayrılan Selim Balıkçı bir süre bu konu üzerine düşünür. Ardından Selim Balıkçı Halim Bey'i evinde ziyaret eder. Kör Mustafa'dan aldığı tabancayı çıkartıp hiçbir şey demeden Halim Bey'e üç el ateş eder. Daha sonra Menekşe'ye geri dönen Selim Balıkçı teknesine binip denize açılır. Hayırsız Ada açıklarında durup derin düşüncelere dalar. Bir süre sonra gördüğü manzara karşısında defalarca gözlerini ovuşturur. Gördüğü şey bir balıkçı yunus sürüsüdür. Yıllardır Marmara Denizi'nde yunus görmemiş olan Selim Balıkçı sevinçten çılgına döner ve bir nebze de olsa umutları tazelenir.

Temalar

Gelenek Anadolu'nun çeşitli vilayetlerinden kendileri için yeni bir hayat oluşturmak umuduyla İstanbul'a gelmiş olan karakterler, göç etmiş oldukları şehre yörelerinin geleneklerini, göreneklerini ve ağızlarını da getirmişlerdir. Zeynel Çelik, çok küçük yaşlarda kan davası yüzünden bütün ailesini kaybedip İstanbul'a kaçmıştır. İstanbul'da hayatını idame ettirebilmek için birçok işe girip çıkmış ve sokaklarda yaşamıştır. Selim Balıkçı da, Uzunyayla'da at yetiştiriciliği ve çiftçilik yapan bir ailenin oğludur. Selim Balıkçı Çerkez asıllıdır ve en büyük neşe kaynağı Lezginka oynamaktır. Toplumda ataerkil eğilimlerin oldukça baskın olduğu anlatının çeşitli safhalarında göze çarpar. Dursun Kemal'in babası eşi Zühre Paşalı'yı kıskançlıktan dolayı öldürür. Polislerden kaçan Zeynel, bir kadının bir erkek tarafından dövüldüğüne şahit olur. Balıkçılar için deniz ve içinde yaşayan her canlı kutsaldır. Ava çıkan her balıkçının martılara haklarını vermesi gelenektir. Martıların hakkını vermeyen balıkçının iflah

olmayacağına inanılır. Yunuslar Marmara Denizi'nin en güzel ve en akıllı canlılarıdır. Onların öldürülmesiyle birlikte Selim Balıkçı, Marmara Denizi'ndeki bütün balıkların küsüp gideceklerine inanır.

Suç Anadolu'dan İstanbul'a gelip büyük servetler elde etmiş olan karakterler genelde yasa dışı işlerle uğraşmaktadırlar. Halim Bey Veziroğlu; silah kaçakçılığı, eroin ve esrar kaçakçılığı, ucuz fiyattan arsa satın alma, insan öldürme, siyasilere ve emniyet güçlerine rüşvet verme ve kaçak balık avcılığı gibi işlerden büyük bir servet elde etmiştir. Gecekondulaşmış olan mahallelerdeki insanları silah zoruyla kaçıtır ve bu sayede istediği yere otel yaptırır. Yunus yağı satıcılığında büyük bir hisseye sahiptir. Marmara Denizi'ndeki yunuslar tükenince büyük gemiler satın alıp konserve balık işine girer. Kör Mustafa da; silah, eroin ve esrar kaçakçılığı yaparak elde ettiği servet sayesinde fabrikalar, oteller ve çiftlikler yaptırır. Anamalcı dizgenin hakim olduğu siyasi ve toplumsal zeminde tek insani değer para kazanmak olur. Zenginler daha fazla para kazanmak için her türlü ahlak dışı eğilime başvururlar. Yaşadığı sistemin ağır çarkları altında ezilen ve yabancılaşmış olan toplumda küçümsenen Zeynel, insan öldürür ve banka soyar. Masum hayallerini hayata geçirmek isteyen Selim Balıkçı da Zeynel'i öldürerek onun parasını ele geçirir.

Ceza Toplumu yozlaşmaya ve yabancılaşmaya sürükleyen karakterlerden biri olan Halim Bey, insanları çok fazla köşeye sıkıştırmış ve onları katlanamayacakları derecede baskı altına almıştır. Kiralık adamları aracılığıyla Menekşe mahallesini kurşun yağmuruna tutar, bombalar patlatır ve masum insanların ölmesine sebep olur. Selim Balıkçı'nın sevdiği yunusların ölümüne de sebep olmuş olan karakter, konserve balık gemilerinde Selim Balıkçı'yı çalıştırmak ister. Bir gün Halim Bey'i ziyaret eden Selim Balıkçı tabancasıyla onu öldürür ve böylece yapılan kötülüklerin intikamı alınmış olunur. Zeynel, Menekşe'nin külhanbeylerinden biri olan İhsan'ı öldürür. Daha sonra da bir banka soyar. Polis onu her yerde ölü ya da diri olarak yakalamaya çalışmaktadır. Selim Balıkçı Zeynel'i Limni Adası'na kaçıtırken öldürür. Böylece Zeynel içinde yaşadığı toplumun kurbanlarından biri olur. Selim Balıkçı Zeynel'in parasıyla hayallerini gerçekleştirmeye çalışır. Fakat yapmaya çalıştığı bütün işler ters gider. Selim Balıkçı masum hayallerini gerçekleştiremez ve kendi refahı için aciz bir çocuğu öldürmüş olur.

Aşk Askerlik görevi sırasında Ağrı Dağı'nda isyan çıkarmış Kürtlere karşı mücadele etmiş olan Selim Balıkçı bir gün omuzundan yaralanır. Tedavi edilmesi için Cerrahpaşa Hastanesi'ne getirilir. Selim Balıkçı, onun yaralarıyla ilgilenen sarışın hemşireye aşık olur. O günden sonra İstanbul'da ona layık bir arsa aramaya başlar. İstanbul'un en güzel bölgesinden bir arsa satın alacak, oraya bir köşk yapacak ve sevdiği kadınla evlenip orada yaşayacaktır. Yıllarca balıkçılık yapan Selim Balıkçı kazandığı her kuruşu biriktirerek Halim Bey'in Çengelköy'deki arsasını almaya çalışır. Fakat bahsi geçen arsanın değeri her geçen gün yükselmektedir. Selim Balıkçı hayalini kurduğu arsayı alabilmek için Zeynel'i öldürür. Fakat Selim Balıkçı Halim Bey'in arsasından vazgeçip Zeki Bey'in Florya'daki arsasını satın alır. Oraya hayallerindeki gibi bir köşk yaptırır. Ancak Selim Balıkçı, aşık olduğu sarışın hemşireyi bir gün Hilton Otel'inden çıkarken görür. Kendisini gördüğü kadının o olmadığına ikna etmeye çalışır. Selim Balıkçı daima hayallerinin içinde yaşamaktadır. Bu ona mücadele etme azmi vermektedir.

Şehvet Polislerden kaçan Zeynel, balık tutan Dursun Kemal'le tanışır. Dursun Kemal annesinin çok güzel palamut yahnisi yaptığını söyleyerek Zeynel'i evlerine davet eder. Dursun Kemal'in annesi Zühre Paşalı eşini evden kovmuştur ve eşi bir süredir eve hiç gelmemiştir. Zeynel, Dursun Kemal'le birlikte eve gelir. Zühre Paşalı'nın geniş kalçalarını ve göğüslerini gören Zeynel cinsel dürtülerine hakim olamaz ve tahrik olur. Zeynel'e devamlı işve yapan Zühre, onun tahrik olduğunu görünce titremeye ve terlemeye başlar. Anlatı boyunca ikili her karşılaşmalarında cinsel ilişkiye girerler. "Kadın tuttu onu üstüne çekti : "Öyle değil, orası değil," diye inledi. "Orası değil, orası orası orası... Değil, dur, burası... " Oh, dedi Zeynel ve kadın girdi, kenetlendi. Kendinden geçti, geçer gibi oldu, aradan çok süre geçti. Kadın etinde, memelerinde, ıslaklığında, sürünmesinde, girmesinde yitti gitti, yok oldu, kendine geliyordu, usul usul esen kokuda, birbirine karışmış ıpslak terde, yoğun, ter gibi cıvımsız kokuda...". Selim Balıkçı da çoğu zaman, sarışın hemşirenin iri göğüslerini ve kokusunu hayal eder.

Arkadaşlık Menekşe'deki insanların ikiyüzlülüklerinden ve fesatçılıklarından bıkmış olan Selim Balıkçı, dertlerini ve sırlarını yalnızca anlatıcıya anlatmaktadır. Ona güvenir ve samimiyetine inanır. İnsanlarla iyi geçinemeyen Selim Balıkçı'nın en iyi dostu siyah benli bir yunustur. Selim Balıkçı ne zaman teknesiyle denize açılrsa yunus ve familyası onu bulur, etrafında dans eder ve ona sevgisini gösterir. Selim Balıkçı onu çok sever ve onunla sohbet eder. Bunun haricinde Zeynel'le Dursun Kemal kader ortaklığı yaparlar. Dursun Kemal elinden geldiğince ona yardım etmeye çalışır. Annesi, babası

tarafından öldürüldükten sonra birbirlerinden ayrılmaz olurlar. Her işi birlikte yaparlar ve her yere beraber giderler. Zeynel Dursun Kemal'i küçük kardeşi gibi, Dursun Kemal de Zeynel'i ağabeyi gibi görmektedir. Dursun Kemal Zeynel'e çocuksu bir saflıkla inanır ve güvenir.

Açgözlülük Anadolu'nun çeşitli vilayetlerinden büyük umutlarla İstanbul'a gelmiş olan insanlar ciddi bir yaşam mücadelesi vermektedirler. İşportacılar, satıcılar ve kaçakçılar şehrin her yanına dolmuşlardır. Şehir halkının yozlaşması ve yabancılaşması İstanbul'un tabiatına da olumsuz bir şekilde yansımıştır. Şehrin bütün pisliği Haliç'e akmaktadır ve Haliç, pis kokular yayan bir bataklığa dönüşmüştür. Yunus yağı ticaretinin büyük kazanç sağladığını duyan insanlar memleketin her yerinden İstanbul'a akın ederek Yunus avlamaya başlamışlardır. Kısa sürede Marmara Denizi'ndeki Yunusların kökü kurutulur ve şehrin her yanı ağır bir şekilde balık yağı kokmaya başlar. Aşırı avlanma denizdeki balıkları yok olma aşamasına getirir. Bunun yanında İstanbul'a gelen birçok insan yasa dışı işler yaparak ciddi servet elde ederler. Silah, eroin ve esrar kaçakçılığı, arsa satın alma mücadelesi, mafyacılık, hayat kadınlığı, hırsızlık ve aşırı avlanma şehri yaşanmaz hale getirir. İstanbul'a hakim olan siyasal ve iktisadi anlayışın getirmiş olduğu yozlaşmadan ve yabancılaşmadan herkes nasibini alır.

Takıntı Anlatıda rol oynayan başkarakterlerin neredeyse tamamı, çeşitli şeyleri takıntı haline getirmiş olan karakterlerdir. Selim Balıkçı'nın en büyük takıntısı; sarışın hemşireyle evlenmek, Halim Bey'in Çengelköy'deki arsasını alıp oraya bir köşk yapmaktır. Bundan dolayı banka soymuş olan Zeynel'i öldürerek onun parasını alır. Ayrıca Marmara Denizi'ndeki aşırı avlanmayı da kendisine dert edinmiştir. Küçüklük dönemlerinde büyük acılar çekmiş olan Zeynel korku içinde yaşamak istememektedir. Bundan dolayı kendisinde korku yaratan her insanı öldürmeyi düşünür. Bu düşüncenin ilk kurbanı İhsan olur. Ardından Zeynel, yüzüne tüküren ve kendisini aşağılayan Selim Balıkçı'nın evini kundaklar. Menekşeliler bir gün Zeynel'in, kendisine yapılan kötülüklerin intikamını alacağını düşünerek tedirgin olurlar. Mahallede en çok konuşulan konulardan biri Zeynel'in bir gün mutlaka intikam alacak olmasıdır. Halim Bey ise, İstanbul'un en değerli arsalarını satın almayı takıntı haline getirmiştir. Aldığı arsaları bir süre sonra değerinin katbekat üzerinde bir fiyata satarak kar elde etmeyi amaçlamaktadır.

Hüzün Anlatıya hakim olan en temel temalardan biri hüzdür. Şehir hayatının getirmiş olduğu yozlaşmadan ve yabancılaşmadan her karakter kendince nasiplenir. Küçük yaşlarda ailesini kan davası yüzünden kaybetmiş olan Zeynel bir başına kalır. İstanbul'a gelir ve sokaklarda yaşamaya başlar. Selim Balıkçı her şeyden çok sevdiği Yunusu ve onun familyasını kaybeder. Yunusu öldüren Kel Dursun Reis'i öldürmeye çalışır fakat onu yakalayamaz. Cerrahpaşa Hastanesi'nde aşık olduğu sarışın hemşireyle yıllardır evlenmeyi hayal etmektedir. Fakat ona bir türlü kavuşamaz. Dursun Kemal'in annesi Zühre Paşalı, eşi tarafından Dursun Kemal'in gözleri önünde öldürülür. O günden sonra Dursun Kemal sokaklarda yaşamaya başlar ve durumu hayli acıklıdır. Anlatıdaki karakterlerin neredeyse tamamı büyük acılar yaşayıp derin bir karamsarlığa gömülmüşlerdir. Fakat Yaşar Kemal'in bütün romanlarında verilmiş istenen en temel iletilerden biri: hayatın olduğu her yerde umudun da olduğudur. İnsanoğlu yaşadığı bütün zorluklara rağmen bir şekilde hayata tutunmak ve yaşamak ister. Menekşe'de öldürülen Mustafa'nın annesi şöyle der: "Bu tabancayı sana vasiyet etti Mustafa, som altın. Selim balıkçıya kalsın, dedi. Ağıt yakamıyorum Mustafaya. Ağıtsız giden Mustafam. Ağıt yakmaya utanıyorum. Keşki gelmeseydik buraya. Keşki aç ölseydik orada, köyde, çölde, Menekşede... Keşki Selim balıkçım".

Kişi İncelemesi

Selim Balıkçı

(Duygusal – Mantıklı)

Karakter Uzunyaylalı bir Çerkez olan karakterin ailesi at yetiştiriciliği ve çiftçilik yapmaktadır. Askerlik görevi sırasında Ağrı Dağı'nda isyancı Kürtlere karşı çarpışmış ve vurulduğu için Cerrahpaşa Hastanesi'ne getirilmiştir. Kendisiyle ilgilenen sarışın hemşireye aşık olan Selim Balıkçı artık onun için yaşamaya başlar. Bir süre faytonculuk yaptıktan sonra balıkçı olur ve Çengelköy'de beğendiği arsayı satın alabilmek için kazandığı her kuruşu biriktirmektedir. Hayalini kurduğu arsayı almak ve köşkü yaptırmak için gece gündüz çalışmaktadır. Selim Balıkçı işini tutkuyla yapmaktadır. Marmara Denizi'ndeki siyah benli bir Yunusla arkadaşlık etmektedir ve onun bütün familyasını tanımaktadır. Selim Balıkçı'nın hayvanlarla arası çok iyi olsa da insanlarla arası hiç iyi değildir. Menekşe'de yalnızca anlatıcıyla ve Zeynel'le konuşmaktadır. Onu seven insanlar olduğu gibi ondan nefret eden insanlar da vardır. Selim Balıkçı, insanlardan pek hoşlanmıyor olsa da onlara çok iyiliği dokunmuştur. Fakat zaman zaman oldukça vahşi de olabilmektedir. Selim Balıkçı tezatlarla dolu bir karakterdir.

Etkinlikler Kafkasya dağlarında dünyaya gelmiş olan Selim Balıkçı Çerkez asıllıdır. Uzunyayla'ya yerleşmiş olan ailesiyle birlikte at yetiştiriciliği ve çiftçilik yapmıştır. Askerlik görevini icra ederken Ağrı Dağı'nda çıkan isyanları bastırmakla görevli olan birliklerde görevlendirilir. Canlı olarak yakalamış olduğu birçok Kürdü serbest bırakmıştır. Bir çatışma sırasında omuzundan yaralanır ve İstanbul'daki Cerrahpaşa Hastanesi'ne getirilir. Selim Balıkçı, yaralarıyla ilgilenen sarışın hemşireye aşık olur. İstanbul'da kalır ve bir süre faytonculuk yaparak para kazanır. Ardından balıkçılığa başlar ve bu meslek onun tutkusu olur. Sarışın hemşireyle evlenmeyi düşünen Selim Balıkçı, onunla yaşayabileceği bir arsa almak için birikim yapmaya başlar. Rum asıllı olan bir kızla ilişki yaşar fakat kızın annesi onunla birlikte Atina'ya gider. Menekşe'de balıkçılık yapan Selim Balıkçı pek konuşkan bir insan olmasa da ihtiyacı olanlara elinden geldiğince yardım etmeye çalışır. Çengelköy'de Halim Bey'e ait olan bir arsayı beğenir ve orayı satın almak için dışından tırnağından arttırdıklarıyla birikim yapmaya çalışır. Menekşe'de yaşayan bir sokak çocuğu olan Zeynel, İhsan adlı bir kabadayıyı kahvehanede öldürür. Selim Balıkçı Zeynel'i yakalar ve yapmış olduğu şeyden dolayı onun suratına tükürüp tokat atar. Menekşeliler arasında Selim Balıkçı'yı sevenler olduğu gibi ondan nefret eden insanlar da vardır. Selim Balıkçı'yla ilgili Menekşe'de birçok dedikodu dolaşmaktadır. Selim Balıkçı'nın tek anlaşabildiği kişi anlatıcıdır. Selim Balıkçı onunla birlikte balığa çıkar. Uzun zamandır yüzlerce kilo ağırlığında olan bir kılıç balığının peşinde olduğunu ve onu yakalayınca lüks otellere satıp maddi olarak refaha kavuşacağını söyler. Aynı zamanda siyah benli bir yunus balığıyla kurmuş olduğu arkadaşlık ilişkisini de anlatır. Selim Balıkçı yunusu ve familyasını çok sevmektedir. Onunla sürekli vakit geçirir. Bir gün Marmara Denizi'nde, yunus balığının yağı oldukça değerli olduğu için, aşırı bir şekilde yunus avı başlar. Selim Balıkçı yunusların öldürülmesiyle birlikte diğer balıkların da gideceğini düşünür ve yunusların avlanmasına engel olmaya çalışır. Birçok reisle görüşmüş olsa da elinden hiçbir şey gelmemiştir. Bir gün Erdek yakınlarındaki bir koyda dostu olan yunusun ölüsüyle karşılaşır. Yunusu öldüren Kel Dursun Reis'i öldürmeye çalışır fakat bunu başaramaz. Kör Mustafa'dan silah alıp aynı koya gelir. Fakat Kel Dursun çoktan Karadeniz'e kaçmıştır. Yunusunu kaybeden Selim Balıkçı uzun bir zaman ortalıkta görünmez. Bir gün Menekşe iskelesine teknesiyle yanaştığı görülür. Teknesinin burnuna kırmızı bir yunus resmetmiştir. İhsan'ın ölümüyle ilgili soruşturma başlatan polisler Selim Balıkçı ve anlatıcının ifadelerini alırlar. Anlatıcı ile Selim Balıkçı, Zeynel ve balıklar üzerine konuşurlar. O günden sonra Selim Balıkçı yalnızca üç şey düşünür. Bunlar; satın alacağı arsa, evlenmek istediği sarışın hemşire ve ailesidir. Bir gün Zeynel Selim Balıkçı'nın yanına gelir ve Limni Adası'ndaki Vasili'nin yanına kaçmak istediğini söyler. Başlangıçta Selim Balıkçı onun bu isteğini yerine getiremeyeceğini söyler. Fakat bir süre düşündükten sonra Zeynel'i Limni'ye götürmeyi kabul eder. Hazırlıklar yapılır ve denize açılırlar. Selim Balıkçı Zeynel'e, Vasili'yle olan arkadaşlığını ve Yunanistan'a gittiğinde ne yapması gerektiğini anlatır. Birkaç gün sonra Selim Balıkçı, Menekşe'ye geri döner. Kimseyle konuşmaz ve kimsenin yüzüne bile bakmaz. Selim Balıkçı Zeynel'i parası için öldürmüştür. Halim Bey'in arsasından vazgeçip Zeki Bey'in Florya'daki arsasını satın alır. Hemen ardından köşkü de yaptırır. Selim Balıkçı bir gün teknesiyle ava çıkmışken vurulur. Cerrahpaşa Hastanesi'ne götürülür fakat vücudundaki kurşun çıkarıldıktan sonra koşarak oradan ayrılır. Sarışın hemşireyi Hilton Otel'inden çıkarken görmüştür fakat gördüğü şeyden emin olamaz. Halim Bey gibi kan içicilere böylesine güzel kadınların ırzına geçen adamlara lanet eder. Selim Balıkçı bütün parasını Menekşelilerle paylaşır ve kimin neye ihtiyacı varsa derhal tedarik eder. Fakat bir gün içine düşmüş olduğu bunalımdan dolayı cinnet geçirme noktasına gelir. Halim Bey'in adamları Menekşe'de önlerine geleni kurşunlamaya ve bombalar patlatmaya başlamışlardır. Halim Bey Menekşe'ye otel yaptıracak ve büyük gemilerde balıkçıları çalıştıracaktır. Halim Bey Selim Balıkçı'nın onun için çalışmasını ister. Halim Bey'i evinde ziyaret eden Selim Balıkçı onu vurur. Ardından Menekşe'ye gelip tekneyle denize açılır. Yıllardır göremediği yunusları tekrardan görür.

Etkileşim Anlatının başkarakterlerinden biri olarak verilmek istenen birçok iletinin taşıyıcısıdır. Anlatının başından sonuna kadar en baskın karakterdir ve hem etkinlikleri hem de iç monologları sayesinde onun dünya görüşü ve tinsel durumuyla ilgili detaylı bilgiler elde ederiz.

ÖRNEK ANILAR

Düşünceli “(...) iriyarı, uzun boyuyla başı tavana degecek kadardı. Kumral, kırçillamış, gür bıyıklarının ucu burulmuş, sipsivriydi. Geniş alnında çok görmüş geçirmişlerin kalın, derin kırışıkları vardı. Güçlü çenesi, kalın dudaklarına, çökük avurtlarına yakışmıştı. Gözlerinin yöresi örümcek ağı gibi kırışmış, iri mavi gözleri bu kırışıkların ortasında daha parlamış, ışıldamıştı. Her zaman kısılmış gözleriyle bir yerlere bakar, doymayarak, usanmadan bıkmadan bakar gibiydi”.

Küskün İnsanların ikiyüzlülüğüne ve kurnazlığına katlanamayan Selim Balıkçı, onlara küsmüştür: “Ne dersin Selim balıkçı? Selim balıkçı kahvede olanı biteni duydu mu, duyup da bir iyice, böylesi kötü huylarından dolayı insanoğluna bir daha barışmamacasına küstü mü, incindi mi?”.

Gizemli İnsanlar onun hakkında pek fazla bilgiye sahip değildirlir. Bundan dolayı devamlı dedikodu konusu olur: “O gece sabaha kadar uyuyamadım, içim alıp alıp verdi. Selim balıkçı beni teknesine çağırmişti! Yıllar yılı merak ettiğim, ağzından birkaç sözcükten başka sözcük duymadığım, alçakgönüllü mü, korkak mı, yürekli mi, onurlu mu, düşkün mü, konurlu mu olduğunu bilemediğim...”.

Sitemkar İnsanların açgözlülüğüne ve doymak bilmezliğine veryansın eder: “Arayacağım... Bir zamanlar var ya, bu Marmara denizi ağzına kadar kılıçla doluydu, na bu kadar bu kadar her birisi üç dört metre uzunluğunda, üç yüz, beş yüz, altı yüz kilo ağırlığında... Balıkçılar, çelebiler, dinamitçiler, zıpkıncılar kökünü geçirdiler”.

Duyarlı “Yunuslar onu görünce yürekten, candan gülüyorlardı. Hiç hayvan güler mi, gülmek ağlamak insanlara mahsustur. Vay ahmak insanoğlu vay, asıl gülmeyi unutan insanlardır. Şu dünyada dostu, arkadaşı olmayan, bir sıcak elin tadına, bir bakışın güzelliğine artık bundan sonra varamayan, varamayacak olan da insandır. Umutsuz olan, nankör olan insandır. Dünyanın güzelliğini yadsıyan artık salt yaşamının tadına varamayan insandır, altında yaşadığı göğü, üstünde gezdiği toprağı, akan suları göremeyen insandır. Görkemli doğa ortasında görmeden dolaşan, bakarkör olan insandır. Yunuslar, balıklar, kuşlar, kurtlar, tilkiler, ne pahasına olursa olsun, hem de börtü böcekler bu dünyanın tadını çıkarırlar”.

Kızgın İnsanların bencilliğine ve vurdumduymazlığa çok kızmıştır: “Gideceğim, Marmaranın bütün yunuslarını kurşundan geçireceğim” diye hınçla söylendi sandalyeye çökerken Selim balıkçı. Dişlerini sıktı, çenesi çatırdadı. “Marmara balık ölüleriyle dolacak, deniz kıpkırmızı kızıl kana kesilecek. Benim tayfalar beş büyük, on, on beş büyük tekneyle arkamdan gelecek, benim öldürdüğüm balıkları toplayacaklar. Yalovadaki Çınarcık koyuna kazanlar kuracağım. Kırk kazan, elli kazan...”.

Aşık “Evlenmedim,” dedi. Bu evlenmedim sözcüğü onun dişlerinin arasından bir ısıklık gibi çıktı. Yüzü bir anda değişmiş, o sert, öfkeli yüzün yerine yumuşacık, tatlı, çocuksu bir yüz gelip oturmuştu. Gözleri bir sevginin mutluluğuyla büyümüş, ışımıştı. Ta uzaklara dalmış girmişti. Elinde tuttuğu dümenin yekesi parmaklarının arasında öyle kalakalmıştı”.

Nevrotik Anlatının sonlarına doğru başkarakter, yaşamış olduğu acılardan dolayı akli dengesini yitirir: “Denizin altı bakır kızılıtısında dönüyor, balıklar, oltalar çelik ışıltısında, yakalanmış balıklar, denizin dibine bir ağı yeşili çöküyor, dur Selim balıkçı dur, minareler, camiler, fabrikalar, üst üste otomobiller, kanayan çığlık çığlığa otobüsler doldurmuşlar denizin altını, oltalarda milyonlarca balıklar, Çırpınıyorlar, dur Selim balıkçı dur, yunuslar oluk oluk kanıyor, değirmen taşları gibi kanlı köpükler fıskırtarak durmadan, son hızda uğunarak dönüyorlar, dur Selim balıkçı dur, balıklar boşanıyorlar, sevinç içinde, oltaları almışlar kaçıyorlar, binlerce ağı yırtmışlar, gökten üst üste bulutlar örneği ağlar iniyor denizin dibine, dur Selim balıkçı dur”.

Zeynel Çelik (Dışa Dönük – Duygusal)

Karakter Rizeli olduğunu söyleyen karakter, küçük yaşlarda bütün ailesini kan davası yüzünden kaybetmiştir. Trabzon’dan kalkan bir gemiye binerek Menekşe’ye gelir ve eski bir komşusu olan Laz Refik’in evine sığınır. Yaşadığı travmadan dolayı onlu yaşlarına kadar oldukça ürkek ve korkak bir ruh halinde olan Zeynel, daha sonra bütün kavgaların içinde yer almaya başlar. Menekşe’de birçok işe girip çıkmış olan Zeynel’i herkes kullanmış ve ona eziyet etmiştir. Menekşe’de en çok korktuğu kişi olan İhsan’ı öldüren Zeynel, o günden sonra polisle kedi fare oyunu oynamaya başlar. Zeynel, İstanbul’un sokaklarında yaşayan çocukların tipeleştirilmiş halidir. Bir banka soyduktan sonra parasıyla kıyafetler ve oyuncaklar satın alır. Fakat başını sokabileceği sıcak bir evi hiçbir zaman olmaz ve oradan oraya savrulur. On beş yaşında Çelik soyadını almış olan Zeynel hakkında her gün yeni suç haberleri çıkar. Ondak korkan Menekşeliler mahalleyi terk eder. En sonunda İstanbul’da öldürüleceğini anlayan Zeynel, Almanya’ya gidip çalışmaya karar verir.

Etkinlikler Rize’de doğmuş olan karakter, çok küçük yaşlardayken kan davası yüzünden bütün ailesini kaybetmiştir. Cinayetlerin işlendiği gün evde olmadığı için sağ kurtulmayı başarmıştır. Aile bireylerinin ölü bedenlerini gören Zeynel tamamen içine kapanır ve ürkek bir ruh haline bürünür. Bir

gün Trabzon'dan kalkan bir gemiye zorla biner. Tayfalar onu gemiden atmak için çok uğraşırlar fakat geminin kaptanı en sonunda onun gelmesine izin verir. Gemi Menekşe limanına gelir ve Zeynel, Menekşe'de yaşayan komşusu Laz Refik'e sığınır. Birçok işe girip çıkan Zeynel son olarak balıkçılık yapar. Menekşelilere devamlı yardım etmeye çalışsa da onlar tarafından çok ezilir ve hırpalanır. Zeynel'in Menekşe'de yardım etmediği tek kişi İhsan'dır. Mahallenin kabadaylarından biri olan İhsan, haraç toplar ve kumar oynar. Bir gün İhsan'ın tabancasını eline geçiren Zeynel, Menekşe'deki kahvehanede onu vurarak öldürür. Selim Balıkçı onun elindeki silahı alır, yüzüne tükürür ve tokat atar. Zeynel kahvehanedeki kişilere bunca yıl kendisine çektirdiklerinden dolayı sitem eder. Ardından Sirkeci'de sürekli kaldığı yere gider. Hüseyin Huri'ye ne yaptığını anlatır. Hüseyin Huri ona hak verir ve teslim olup olmayacağını söyler. Zeynel'in teslim olmaya niyeti yoktur. Ardından Selim Balıkçı'nın evine giden Zeynel evden kovulur. Bağırıp çağırmaya başlar ve etrafına insanlar toplanır. Elindeki dinamiti Selim Balıkçı'nın evine atacağını söyler. Ancak Selim Balıkçı evin kapısının önüne çıktığında herkes dağılır. Amaçsızca İstanbul'un sokaklarını dolaşan Zeynel, balık tutan Dursun Kemal Alceylan'la tanışır. Zeynel Dursun Kemal'e başından geçenleri anlatır. Çocuk başlangıçta ona inanmaz fakat Zeynel'in belindeki tabancayı görünce ona inanır. Dursun Kemal Zeynel'i evine davet eder. Zeynel ile Dursun Kemal eve gelirler. Dursun Kemal'in annesi palamut yahnisi yapacaktır. Zühre Paşalı'nın iri göğüslerini ve dolgun kalçalarını gören Zeynel tahrik olur. Zühre Paşalı da Zeynel'in önünde kalçalarını kıvırtmaktadır ve Zeynel'in tahrik olduğunu fark eder. Zeynel evden koşarak çıkar. Fakat Zühre onun peşinden gelir ve ikili ağaçlık bir yerde sevişirler. Polisler tarafından aranan Zeynel, Dursun Kemal'le yeniden eve geldiğinde Zühre de onun kaçmasına yardımcı olur. Sığındıkları bir yerde Zühre ve Zeynel tekrar sevişirler. Polislerin geldiğini duyan Zeynel oradan kaçır. Polisler tarafından kovalanan Zeynel bir banka soyar. Ardından paraları saklayabileceği güvenli bir yer arar. Hüseyin Huri'nin çaldığı eşyaları sakladığı yere paraları koyar. Fakat Hüseyin Huri polislerle işbirliği yapıp Zeynel'in peşine düşmüştür. Zeynel gittiği her yerde Hüseyin Huri tarafından bulunur. Zeynel İstanbul'u köşe bucak dolaşmaya başlar. Kendisine yeni kıyafetler ve oyuncaklar alır, pahalı mekanlarda yemek yer. Para torbalarının hala yerinde olup olmadığını kontrol etmeye gittiğinde onları bulamaz. Paraların Hüseyin Huri tarafından polislere verildiğini anlar. Zeynel birkaç arkadaşıyla karşılaşır. Çocukların onu yakalayacaklarını ve polise teslim edeceklerini anlayınca çocukları bağlar. Onlardan para torbalarının yerini öğrenir. Para torbalarını alan Zeynel onları, bir bahçenin içindeki sarnıcın kovuğuna saklar. Her gün gazetelerin baş sayfalarında Zeynel Çelik'in işlediği suçlar haber yapılır. Fakat bahsi geçen suçların neredeyse hiçbirini Zeynel işlememiştir. Polislerle uzun soluklu oynadığı bir kedi fare oyunundan sonra Zeynel, Dursun Kemallerin evine gelir. Dursun Kemal onu tamamen bitkin ve üzgün bir halde karşılaşır. Dursun Kemal'in babası, annesi Zühre'yi öldürmüştür. Zeynel'in eve geldiğini öğrenen baba kıskançlıktan eşini öldürmüştü ve suçu Zeynel'in üzerine atmıştır. Bütün mahalle babayı bu konuda desteklemişlerdir. Dursun Kemal ve Zeynel oradan kaçıp bir yere sığınır. Zühre Paşalı cinayeti günlerce gazetelerde haber yapılır. Zeynel Çelik'le yaşadığı ilişki uzun uzun anlatılır. Emniyet güçleri Zeynel'i görüldüğü yerde vuracaklardır. Öldürüleceğinden endişelenen Zeynel kaçmaya karar verir. Topal Hasan'la görüşen Zeynel ondan kendisini kaçırmasını ister. Topal Hasan Zeynel'e, Selim Balıkçı'nın onu Limni Adası'ndaki Vasili'ye götürebileceğini söyler. Zeynel Selim Balıkçı'yla görüşür ve kendisini Limni'ye götürmesi için yalvarır. Kısa bir sürelik korku ve tereddütün ardından Selim Balıkçı onu Limni'ye götürmeyi kabul eder. Zeynel geride bıraktığı Dursun Kemal için endişelenir ve Selim Balıkçı tarafından öldürülmekten korkmaktadır. Zeynel'in korktuğu başına gelir ve Selim Balıkçı tarafından öldürülür.

Etkileşim Anlatının başkarakterlerinden biri olan Zeynel, verilmek istenen birçok iletinin taşıyıcısıdır. Anlatıda yer alan karakterlerin çoğuyla iletişim ve etkileşim halindedir. Anlatının en önemli odak noktalarından bir tanesidir.

ÖRNEK ANILAR

Sitemkar İhsan'ı öldüren Zeynel, Menekşeliler tarafından yıllar boyunca çekmiş olduğu eziyetin hesabını sorar: "Söyleyin lan, ben ne yaptım ona da beni bu kadar, hepinizin içinde aşığıldadı? Peki, ben şimdi bütün bu yaptıklarının öcünü Selimden almamalı mıyım, söyleyin lan... Söyleyin be! Mezar taşı mısınız?"

Öfkeli Kendisine en çok zulmetmiş olan Süleyman'a öfke kusar: "Vay," dedi, "vay anasını avradını, vay sülalesini... Vay senin soyunu sopunu... Vay senin kızını kısırağını... Vay senin... Sizin için Allah yok da benim için var, değil mi, öyle mi?"

Travmatik Çok küçük yaşlardayken bütün ailesi öldürülmüş ve onların cansız bedenlerini görmüştür: "(...) bir gece düşmanları Zeynelin anasını, babasını, kardeşlerini, amcalarını, amcalarının karılarını, çocuklarını kurşundan geçirmişlerdi. Zeynelin altı yaşındaki küçük kardeşini bile öldürmüşlerdi. Çocuk yatağın içinde doğrulmuş, sırtını duvara dayayıp gözlerini kocaman kocaman açmış, iki elinin parmaklarını ağzına sokup ısırılmış, donmuş gözlerle öylece, tepeden tırnağa kana batmış öylece bakıp kalmıştı".

Korkak Her şeyden ürken bir ruh haline sahip olan Zeynel'in bütün cesareti korkusundan kaynaklanmaktadır: "On altı, on yedi yaşlarında, karıncayı incitmekten korkan çocuk, birden Menekşenin alıkıran başkeseni kesildi. Nerde kavga, nerde kötülük, nerde hırsızlık Zeynel orada... Birkaç yıl içinde Zeynel Menekşenin, Floryanın, Çekmecenin, Yeşilköyün, yani Bakırköyden bu yanın baş belası oldu".

Utangaç "Karşıda Konyalı lokantası, oradan mis gibi döner kokusu, yemek, tereyağı buğusu gelir. Bir kere girip de orada yemek yemek nasip olmadı Zeynele. Allah izin verirse Zeynel hapse girmeden önce bir kere girip Konyalıya doya doya mis kokulu bir yemek yiyecek. Parası yeter mi ki? Yetse bile bu kadar kibar, güzel giyinmiş insanın arasında yemek yiyebilir mi ki, utancından yediği yemek boğazından geçer mi ki, yemek nasıl söylenir, çatal; kaşık, bıçak nasıl tutulur, suyu bardağa doldurup içebilir mi ki, parası yeter mi ki, cebinde ne kadar çok olsa da, garsona bahşişi verebilir mi ki, sandalyeye oturabilir mi, kaşıkla çorbasını üstüne dökmeden, ağzını yakmadan içebilir mi, yemeğin parasını ödeyebilir mi ki?"

Halim Bey Veziroğlu (Kapalı - Vicdansız)

Karakter Silah, eroin ve esrar kaçakçılığı, arsa alıp satma ve insan öldürme gibi yasa dışı işler yaparak İstanbul'un en zengin isimlerinden biri haline gelmiş olan Halim Bey, anlatının en kötücül karakteridir. Siyasi partilere büyük paralar akıtan karakter daha sonra onlardan yapmış olduğu yardımların karşılığını alır. Büyük kar getiren işler hep ona verilir ve kendisiyle uğraşan komiserler ve savcılar ya sürgün edilir ya da işten atılır. İstanbul'daki Yunus Yağı ticaretinin en büyük hissedarlarından bir tanesidir. Anlatıda talanın, sömürünün, yozlaşmanın ve acımasızlığın en güçlü temsilcisidir. Yıllar öncesinden İstanbul'daki en değerli arsaları satın alan Halim Bey, fabrikalar ve çiftlikler kurar. Menekşe'ye lüks bir otel yaptırmak istediği için mahalleyi savaş alanı çevirerek insanların oradan kaçmasını sağlar. Son olarak konserve balık işine girer ve Selim Balıkçı'yı yanında çalıştırmak ister.

Etkinlikler Silah, eroin ve esrar kaçakçılığı, ucuz fiyattan arsa alıp satma, mafyacılık, siyasilere ve emniyet güçlerine rüşvet verme, Yunus Yağı ticareti ve konserve balık ticareti gibi işlerle uğraşarak ciddi bir servet elde etmiş olan Halim Bey, İstanbul'un en güçlü ve kanunsuz isimlerinden bir tanesidir. Selim Balıkçı Halim Bey'in Çengelköy'deki arsasını satın almak ister. Biriktirdiği paralarla belirli aralıklarla Halim Bey'i ziyaret edip arsayı satın almak ister. Fakat arsa fiyatları her geçen gün arttığı için Halim Bey her seferinde Selim Balıkçı'ya getirdiği paranın yetersiz olduğunu söyler. Selim Balıkçı, fabrikalara, çiftliklere ve otellere sahip olan Halim Bey'den nefret etmektedir. Ona göre Halim Bey, İstanbul'un yozlaşmasına neden olan ana aktördür. Halim Bey para karşılığında genç kızların rızına geçer ve siyasi partilere para akıtır. Yardım yapmış olduğu siyasi partiler iktidara gelince yardımlarının karşılığını fazlasıyla alır. Kendisiyle uğraşan bir emniyet müdürünü ilk önce sürgün ettirir ve ardından onu işten attırır. Selim Balıkçı Halim Bey'den son bir defa daha Çengelköy'deki arsayı isteyecektir. Eğer arsayı yine satmazsa onu vuracaktır. Kör Mustafa'dan aldığı bir silahla Halim Bey'i ziyaret eden Selim Balıkçı'nın başına beklenmedik bir şey gelir. Halim Bey Selim Balıkçı'ya arsayı satmayı kabul eder ve elindeki bütün parayla yarın kendisini yeniden ziyaret etmesini söyler. Fakat Selim Balıkçı Halim Bey'in arsasından vazgeçip Zeki Bey'in Florya'daki arsasını satın almaya karar verir. Halim Bey'in adamları Menekşe sokaklarında terör estirmeye başlar. Sokak ortasında insanlar vurulur ve bombalar patlatılır. Menekşe'ye lüks bir otel yaptırmak isteyen Halim Bey, mahallenin yerli halkını kaçırtmaya çalışmaktadır. Marmara Denizi'ndeki bütün Yunuslar tükenince Halim Bey, konserve balık işine girer. Büyük balıkçı gemileri satın alır ve bu gemilerin başına Selim Balıkçı'nın geçmesini ister. Bir süre sonra Selim Balıkçı onu evinde ziyaret eder. Kör Mustafa'dan aldığı silahı çıkarır ve üç el ateş ederek Halim Bey'i öldürür.

Etkileşim Anlatının en kötücül karakteri olan Halim Bey, Selim Balıkçı'nın ve onun gibi emekçi halkın en büyük düşmanıdır. Başkarakterin amaçlarına ulaşmasına engel olmaya çalışır ve anlatıdaki entrikayı güçlendirir.

ÖRNEK ANILAR

Çıkarıcı Halim Bey'le ilgili verilen bilgiler genel olarak Selim Balıkçı'nın gözünden aktarılır. Halim Bey'in kendi çıkarı için yapamayacağı kötülük yoktur: "Sen para saymaktan başka, hile yapmaktan, insan aldatmaktan, yalan söylemekten, boş arsaları on yıl öncesinden, fakir fıkaranın eline beş on kuruş sayarak, kapatmaktan başka ne bilirsin".

Açgözlü Oldukça varlıklı bir karakter olmasına rağmen daha fazla kar elde etmek için birçok girişimde bulunur: "Halim Bey Veziroğlu, doymaz oğlu doymaz, gözünü toprak doyursun. Yüzü sarı, gözleri ölgün, ölmüş koyun gözlerinin içi gibi buruşmuş gözlerinin içi, bu gözler insanı iflah etmezler. Böylesi gözler bağışlamaz sayrılığa işarettir".

Kanunsuz "Şimdi ülkede her insanın belinde bir tabanca varsa bu yarı yarıya Halim Bey Veziroğlu yüzündendir. Ve köyler, evler otomatik tabancalar, mitralyözlerle donatılmışsa bunu da Türkiye Cumhuriyeti Halim Bey Veziroğluna borçludur".

Düzenbaz "Halim Bey Veziroğlunun en büyük özelliği adam seçmesi, adamları kendine bağlaması, kazancını yöresine, ilişkide bulunduğu kişilere eşitçesine pay etmesi, ilişkide bulunduğu büyük, yetkili kişileri gözü gibi kayırması, onları saklaması, adlarını, ilişkilerini kimseye duyurmamasıdır. Halim Bey Veziroğlunun ilişkide bulunduğu yetkili kişilerin adını şimdiye kadar hiç kimse hiçbir yolla öğrenememiştir".

Sapkın "Bir de çok genç kızlara meraklıdır Halim Bey Veziroğlu. O, yılda birçok kızın, on sekiz, on dokuz yaşında kızın, ne daha genç, ne daha yaşlı olmalıdır kızlar, bekaretini alır. Şu darıdünyada bu kadar işler çevirmesine karşın Halim Bey Veziroğlunun tek büyük keyfi budur. Böyle bir insan için çok mu? Ve İstanbul şehri Halim Bey Veziroğluna bekaretini verecek kızlarla doludur. Ve Halim Bey Veziroğlu bu işte dünyanın en cömert adamıdır".

Güçlü "Halim Bey Veziroğluna kimsecikler bir şey yapamaz, şu dünyada insan olan onun kılına dokunamaz. Ağını germiştir o, ulu bir örümcek gibi, ona kötülük düşünen daha düşüncesini kendi kendine söylemeden önce Halim Bey Veziroğlunun ağına düşer, çırpına çırpına orada, ortadaki o büyük örümcek ona dokunmadan, onun gözlerinin önünde, öyle kendi kendine can verir".

Örgütlü "Bütün kötülükler bir elektrik akımı gibi Halim Bey Veziroğlunun parmaklarına, dört bir yandan bağlanmıştır. Halim Bey Veziroğullar birbirlerine bağlıdırlar, sökülmezler, kırılmaz çelik kementlerle birbirlerine kenetlenmişlerdir. Ağ gibi ülkeleri, dünyayı kişiliklerinde örmüşlerdir".